

VIII. évfolyam
2010.
1. szám
Megjelenik
kéthavonta
450 Ft

HIT – MAGYARSÁG – ÉRTÉK

Szent Kereszt

ÖKUMENIKUS MAGAZIN

Csontos János

Életünk középpontjában
mindenképp a család
van: ez ad értelmet
az életnek, a hit
támpont a nehéz
helyzetekben

Fausztina nővér

Az irgalmas
cselekedetek
fontossága
elsődleges
az ember
életében

Mudry Péter

A Szent Korona
eszme – Történelmi
Alkotmány

A Magyar Református
Szeretetszolgálat

Tevékenységi
területünk
elsősorban
a Kárpát-medence

Dobozy Borbála
csemballóművész hitvallása

Öröm mindenhol van...

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSÉPÍTÉSSEN!

VERITAS-LAKÁSOK 2010-BEN

**KEDVEZMÉNYES KAMATOZÁSÚ HITELLEL MEGVÁSÁROLHATÓK ZUGLÓBAN ÉS A XIII. KERÜLETBEN
KÖZTISZTVISELŐK RÉSZÉRE ELŐLEG BEFIZETÉSE NÉLKÜL! 340.000 – 400.000,- Ft/m² áron**

XIII. kerület, Rokolya 32.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 21. 30, 46, 59, 60, 80, és 82 m²
tervezett átadási határidő: 2010. 05.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 20. – azonnal beköltözhető 63 m²-ig

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 32. 51, 55, 65, 67 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2010.03.30.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 30. 39, 40, 42, 44, 45, 50
51, 54, 61, 71, 75, 77
tervezett átadási határidő:
79, 82 és 85 m²-ig
2011. 03.30

Budapest XIV. kerület
Szabács utca 5. 58, 70, 103 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2011.03.30

XIII. kerület, Rokolya utca 21.

A lakás vételárának 50%-áig zuglói lakásokat is beszámítunk!

Kérjük, tekintse meg több mint 1000 lakásból álló referenciánkat!

Érdeklődni lehet: **IRODA: 1142 Budapest Erzsébet Királyné útja 86.**

Nyitva: H-CS: 8-16:30, P: 8-14:30

☎ 383-0829, 383-0983 • www.veritas.hu

VÁSÁROLUNK TELKEKET, HÁZAKAT KÉSZPÉNZÉRT!

A könyv megrendelhető:
kgmaria@freemail.hu

**LÁTOMÁS
ISTENI SUGALLATRA**
IMA, MEDITÁCIÓ, ELMÉLKEDÉS A SZENT KORONÁVAL

M. Gulyás Mária
Marianus csoport

Bocskai jellegű főveg

Tradíció és elegancia!
(06) 30/ 9 000 825
www.bocskaisapka.hu

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin,
1148 Budapest,
Nagy Lajos király útja 47/a
Tel/Fax.: 221-1524,
mob: 06-70-244-0240

Lapigazgató:
Horváth János
elnök-vezérigazgató

Főszerkesztő:
Kuruczleky Ilona

Internet elérés:
<http://www.szentkereszt.hu>
e-mail: szentkereszt@szentkereszt.hu

Főszerkesztő-helyettes: **Papp Nóra**
A szerkesztőség tagjai:

Bajcsy Lajos, Bayer Emil,
Gréczy László, Frigyesy Agnes,
dr. Kis Boáz, Kovács Mária, Kubányi
Andrea, Németh Andrea,
Pálffy Mária, Rácz Kristóf László,
Somogyi György, Szilágyi Ferenc,
Varga János

Címlapfotó: Balga Péter

A lapot kiadja:
Veritas Invest Zrt.
1142 Budapest,
Erzsébet királyné útja 86.
Tel: 383-0983, fax: 383-0984

A megjelent hirdetések tartalmáért
a kiadó nem vállal felelősséget.

Terjeszti: HIRKER Rt. (Budapesten)
Lapker Rt. (vidéken)
ISSN 1589-617X

Nyomda: PAPIRREX KFT.
1131. Budapest
Dolmány u. 5-7.
Telefon: 06-1-237-0598
Fax: 06-1-237-0599

Kedves Olvasó!

„Feltámadunk a romokból”

„Ki szakíthat el minket Krisztus szeretetétől?”

Róm.8,35

Isten nem mentesít senkit az élet nehézségeitől; azt mondja: „Vele vagyok háborúságban” (Zsolt. 91,15). Nem számít, milyen személyes nehézségek és borzalmak támadnak az ember életére, azok közül egy sem szakíthatja meg az Istennel való kapcsolatunkat, mert „Mindezekben felettébb diadalmaskodunk” (Róm. 8,37). Pál nem képzelődésekről beszél itt, hanem a kétségbeejtő valóságról, és azt mondja, hogy felettébb győztesek vagyunk a bajok között. Igaz ugyan, hogy nem a mi ügyességünk, élelátásunk vagy bátorságunk által, hanem kizárólag azért, mert semmiféle nyomorúság nem befolyásolhatja Istennel való kapcsolatunkat Jézus Krisztusban. Igazságosan vagy igazságtalanul, de ott vagyunk abban a helyzetben, amelyben vagyunk. Sajnáltni való az olyan keresztény, akinek a körülményeiben nincs semmi olyan, amit nem kíván. A nyomorúság sohasem kívánatos, de akármilyen elkésérítő, kimerítő vagy fárasztó: nem szakíthat el minket Isten szeretetétől. Soha semmi nyomorúság, sem aggodalom el ne fordítson attól a tényről, hogy Isten szeret Téged. Megőrizhet Isten szeretete akkor is, amikor minden látszat azt mutatja, hogy nincs is igazság. Tudunk-e nemcsak hinni Isten szeretetében, hanem felettébb diadalmaskodni még akkor is, ha éhezünk? Az emberi okoskodásnak itt el kell hallgatnia. Csak egyetlen egy számít itt: Isten szeretete Jézus Krisztusban. „Feltámadok a romokból” – mindig, újra.

Kuruczleky Ilona

Üdvözlettel: főszerkesztő

Tartalom

A Kapucinus rend szentjei I.....	4. old.
Mindszenty-szobrot avattak Rákosszentmihályo.....	5. old.
Öröm mindenhol van... Beszélgetés Dobozy Borbála csembalóművésszel.....	6-7. old.
A Benyus család.....	8-9. old.
A vallás, a hit építő ereje.....	10-11. old.
Kétszáz éves az Avilai Nagy Szent Teréz Plébániatemplom.....	12-13. old.
Száz éves az Evangélikus Külmisszió.....	13. old.
A hazát részvétellel kell szeretni.....	14-15. old.

8-9 old.

14-15 old.

„Cseppben az élet” Tiszteletadás Béres Doktor
születésének 90. évfordulóján.....16-17. old.
Fausztina nővér.....18. old.
Az Irgalmas Jézus képe.....19. old.
Poszter.....20-21. old.
Az erdélyi írőfejedelemre emlékeztek Verőcén.....22. old.
Ahol a közösség összeköt
minket.....23. old.

Angyalok a Szent
Koronán.....24-25. old.

Szent Korona eszme.....26-27. old.
Hungarikumok a Parlamentben.....28-29. old.
A legszebb hungaricum, a magyar népdal.....29. old.
Kétéves az egyházmegyei Trianon.....30-31. old.
Sikeres volt a Somorjai Ifjúsági Nap.....31. old.

28-29 old.

34-35 old.

Református hírek.....32-33. old.
A Magyar Református Szeretetszolgálat.....34-35. old.
Hittan: A bábeli nyelvzavar.....36. old.
A Bazilita Harmadrendről.....37. old.
Pécs Európa Kulturális Fővárosa.....38. old.
Megrendelés és előfizetés.....39. old.

A Kapucinus rend szentjei I.

Assisi nagy szülöttjének Szent Ferencnek (1182–1226) egyénisége és életműve az egyháztörténelemből ki nem iktatható. Nem töltött be magas tisztséget, tudós sem volt, sem áldozópap, de Krisztus tanításától és példájától ihletve oly vonzóan élte és hirdette az evangéliumi szegénység eszméjét, hogy százezrek, sőt milliók választották őt példaképül.

Lelkes követői részére két szerzetesrendet alapított: a férfiak részére a kisebb testvérek rendjét – fratres minores –, ez az első rend. A nők részére a klarisszákat, Szent Klára rendjét – ez a második rend. A kisebb testvérek idealizmusa és szigorúsága csakhamar hanyatlott, ennek ellensúlyozására különböző reformtörékvések jelentkeztek a testvérek körében. A 13. században a spirituálisok, a 14–15. században az obszervánsok.

Egyes rendtagok a ferencesek reformjával sem voltak megelégedve, erősebb remetekontemplatív jelleget óhajtottak. Szó szerint akarták követni Szent Ferenc példáját és a regulát, még a ruházatban is, amelyre hegyes csuklyát, kapucnit varrattak. Innen származik a nevük is: Kapucinusok. Végérvényesen 1574-ben ismerte el őket a Szentszék a másik két ággal egyenrangú független rendnek. Tehát a 16. század végére három egyenrangú önálló rend képviseli a férfi alapítást: a minoriták, a ferencesek és a kapucinusok.

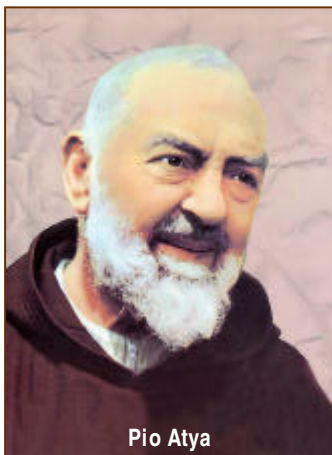
A **minoriták** legismertebb egyénisége a lengyel P. Maximilián Kolbe. A **ferencesek** kolostoraiban a megújulás szelleme tovább él, főként Spanyolországban. A **Kapucinusok rendje** nagyjai közül megemlítjük P. Martin Cochent, P. Aviánói Márkot. Eddig 11 kanonizált szentet adott a kapucinusrend az Egyháznak. E rendből került ki San Giovanni Rotondo híres gyóntatója Pietrecinai Pio atya, Szent Ferencnek igazán hú fia.

Assisi Szent Ferenc

P. Maximilián Kolbe

Pio Atya

Szent Klára

Magyar kapucinusok

P. Aviánói Márk

A **klarisszáknak** már Szent Klára életében hetven kolostoruk volt. A klarisszák rendjéből 1538-ban kiválik egy reformág, amely visszatér Szent Klára eredeti regulájához, átveszi a férfi kapucinusok konstitúcióit és **kapucinus apácák** lesz a nevük.

A ferences család teljességéhez hozzátartozik a „Harmadik Rend”, a terciáriusok. Ők világi hívek, akiket megígézt Szent Ferenc evangéliumi Krisztus-követése. Az első és második rend kolostorainak támogatói, bűnbánó rend, imádság, szegénygondozás és betegápolás a feladatuk.

Assisi Szent Ferenc Naphimnusza

Mindenható, fölséges és jóságos Úr,
Tied a dicséret, dicsőség és imádás
És minden áldás,
Minden egyedül Téged illet, Fölség,
És nem méltó az ember, hogy nevedet
kimondja.

Áldott légy Uram s minden alkotásod,
Legfőképpen urunk-bátyánk a nap,
Aki a nappal adja és aki ránk deríti a Te
világosságodat!
És szép ő és sugárzó, nagy ragyogással
ékes: A Te képed, Fölséges.

Áldjon, Uram, Téged hold nénénk és
minden csillaga az égnek!
Őket az égen alkotta kezed fényesnek,
drága szépnak!
Áldjon, Uram, Tégedet szél öcsénk,
Levegő, felhő, jó és rút idő,
Kik által élteted minden Te alkotásod.

Áldjon, Uram, Tégedet víz hűgünk,
Oly nagyon hasznos ő, oly drága, tiszta
és alázatos!
Áldjon, Uram, tűz bátyánk,
Vele gyújtasz világot éjszakán.
És szép ő és erős, hatalmas és vidám.

Áldjon, Uram, Téged földanya nénénk,
Ki minket hord és enni ad,
És mindennemű gyümölcsöt terem,
füveket és színes virágokat.

Áldjon, Uram, Tégedet minden ember,
ki szerelmedért másnak megbocsát,
És aki tűr gyötrelmet, nyavalyát.
Boldogok, akik tűrnek békességgel,
Mert Tőled nyernek majd, Fölséges,
koronát.

Áldjon, Uram testvérünk, a testi halál,
Akitől élő ember el nem futhat.
Aki halálos bűnben halnak meg, jaj azoknak!
És boldogok, kik magukat megadták Te szent akaratodnak,
A második halál nem fog
fájni azoknak.

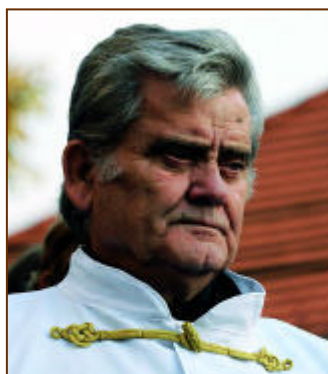
Dicsérjétek az Urat és
áldjátok,
És mondjatok hálát Neki,
És nagy alázatosan szolgáljátok!
(Sík Sándor fordítása)

Folytatjuk!

Pálffy Mária

Mindszenty-szobrot avattak Rákosszentmihályon

Ig. v. Domonkos Béla
szobrászművész

Áldás (mindkét
részről)

Ig. Mireisz Tibor (MNSZKL
nagykancellár) tart beszédet

2009/5-6-os számunkban helytelenül jelentettük meg a Mindszenty-szobor avatásának helyszínét, ezért most helyreigazításképpen bővebben is beszámolunk e jeles eseményről.

Gyönyörű őszei napsütéssel köszöntötte az ég is azt a számos hívőt, akik október 25-én, vasárnap délelőtt összegyűltek a rákosszentmihályi templom előtt, ahol Mindszenty József hercegprímás bíboros első teljes alakú köztéri szobrát avatták.

Példás összefogás révén valósulhatott meg ez a mű. „A Mindszenty József bíborosról készítenő szobor terve két éve fogalmazódott meg bennünk, XVI. kerületi polgároknak, rákosszentmihályi hívekben, akiknek mindig is a lelkeben élt költőnk örökérvényű tanítása a templomról és az iskoláról – hallhattuk dr. Horváth Attilától, a Hittel a Nemzetért Alapítvány kuratóriumának elnökétől, a műsor vezetőjétől. – Ezért alapította meg a Kovász Egyesület a Mindszenty Bizottságot, majd Hargitai György nagylelkű felajánlása révén jöhetett létre a Hittel a Nemzetért Alapítvány, amely összegyűjtötte a szoborállításhoz szükséges összeget. Bebizonyítottuk, hogy összefogással, egymás segítségével nagy célokat lehet megvalósítani. Nagyon nagy segít-

séget nyújtott a XVI. kerületi önkormányzat is, hiszen felajánlották, hogy állják a költségek felét, és segítenek a technikai feltételek biztosításában. Bejártuk az országot, és előadá-

levélben gratulált a szobor felállítónak. Ezután az alkotót köszöntötték, vitéz lovag Domonkos Béla szobrászművészt a Magyarok Nagyasszonyának Szent Korona Lovagrendjének lovagját, aki már háromszáznál több köztéri szobrot, domborművet, kisplasztikát készített, többek között Tóth Ilonka kerületi szobrát is. A szobor talpatát Szilasi László érdi kőművesmester faragta ki, aki a Pilisből, hazánk szakrális, szent helyéről hozta a követ hozzá.

ra, aki a Pilisből, hazánk szakrális, szent helyéről hozta a követ hozzá.

Színpadra szólították azokat is, akik közreműködtek a nemes cél megvalósulásában. Az avatóünnepségen Habsburg Mihály és Kovács Péter polgármester mondott beszédet.

A műsorban hallhattuk a Mindszenty Bizottság iro-

dalmi csoportjának műsorát. A Pannónia néptáncscsoport tagjai a Kárpát-medence népviseleteibe öltözve fogták körül a szobrot, amely mellett a Magyarok Nagyasszonya Szent Korona Lovagrend, a Szent István Lovagrend, a Vitézi Rend és az 56-os Nemzetőrség tagjai álltak díszőrséget.

A szobrot dr. Erdő Péter prímás bíboros és Kovács Péter polgármester leplezték le, majd a bíboros megáldotta a műalkotást, és talpatához kerültek az emlékezés és tisztelet koszorúi.

Az ünnepség után még sokan maradtak a téren, meghatóttan álltak körül a szobrot, szeretettel és büszkén nézegették, és még este is lobogtak a mécsesek. A szenteltvízzel történő áldás után a főpásztor, dr. Erdő Péter prímás bíboros mikrofonjára szállt egy csodálatos pillangó, majd a pásztorbotra és végül Mindszenty hercegprímás bíboros jobb vállán pihent meg. Majdnem egy óra hosszat a pillangó ott volt a szobron, és mint a szentlélek töltötte ki a szobor auráját. Mert, mint Koltay Gábor filmrendező megjegyezte: „Ennek a csodálatos szobornak aurája van, ide hívők sokasága fog zarándokolni.” Igen, a késő este arra sétálók láthatták, hogy lobog a fény, mert gyertyák sokasága égett a szobor körül. Igaz lett jelmondata: Legyőzette is győzött!

Amikor legközelebb az 1956-os forradalom és szabadságharc vérbefojtására emlékezünk, jussanak eszünkbe a mártír bíboros szavai, aki az elvekért, hitért való töretlen kiállás példája marad a nemzet számára:

„Állok Istenért, egyházért, hazáért.”

Pázmándi Katalin és Mireisz Tibor

sokat tartottunk Mindszenty József hercegprímás életéről és gondolatairól, ezzel is elősegítve, hogy a magyar közvélemény megismerkedhessen a XX. századi magyar történelem egyik legnagyobb alakjával és mártírjával, és a magunk szerény eszközeivel segítségük a boldoggá avatási szertartást. Több mint harminc meghívásnak tettünk eleget, és több ezer emberrel találkoztunk.”

A ceremónia szentmisével kezdődött, amelyet dr. Erdő Péter prímás bíboros celebrált. Ezután kezdődött az avatási ünnepség a templom előtti téren, ahol Dr. Horváth Attila köszöntötte a meghívott vendégeket: Dr. Erdő Péter bíboros, prímás, érseket, Seregély István érseket, Urbán Gábor esperes atyát, a Szent Mihály-templom plébánosát, Kovács Péter polgármestert, Dudás Attilát, a Néri Szent Fülöp Általános Iskola igazgatóját és Habsburg Lotharingiai Mihály főherceget, a Mindszenty Alapítvány elnökét. Regőczy István atya, a Mindszenty Bizottság tiszteletbeli elnöke betegsége miatt sajnos nem tudott megjelenni, Sólyom László köztársasági elnök pedig

Öröm mindenhol van...

Beszélgetés Dobozy Borbála csembalóművésszel

Fotók: Balga Péter

Ötéves korában kezdett zongorázni és zongora-főtanszakosként érettségizett a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában. Ezzel párhuzamosan két éven át vendéghallgatóként látogatta Sebestyén János csembaló óráit A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Felsőfokú csembalótanulmányait Zuzana Ruzicková vezetésével a pozsonyi Zeneművészeti Főiskolán kezdte, majd a prágai Zeneakadémián folytatta nála, ahol kitüntetéssel diplomázott. A következő években a historikus előadói gyakorlatot tanulmányozta: először a salzburgi Mozarteumban Liselotte Brändle, Nikolaus Harnoncourt és Johann Sonleitner irányításával, ahol szintén kitüntetéses diplomát szerzett, majd még egy évig tanult a zürichi Zeneakadémián Johann Sonleitner vezetésével. Pályájának meghatározó eseménye volt, hogy 1983-ban díjat nyert a belgiumi Brugge-ben rendezett rangos nemzetközi csembalóversenyen, amelyre 2001-ben zsűritagként térhetett vissza. A legnevesebb fesztiválokon szerepel, mint például a Budapesti Tavasz Fesztivál, a Salzburgi Ünnepi Játékok és a Bergeni Fesztivál, vagy a csehországi Concentus Moraviae. Művészi tevékenysége központjában J.S.Bach életműve áll, de repertoárja szinte az egész csembalóirodalmat felöleli, beleértve a 20. századi és a kortárs zenét is. Európa legtöbb országában és az USA-ban koncertezett, rádió-, TV- és lemezfelvételeket készített. Gottlieb Muffat műveit tartalmazó albuma (Componimenti Musicali) 1992-ben elnyerte a Hamburgi Német Lemezkritikusok Díját. A Magyar Bach Társaság alapító tagja és Alapítványának elnöke. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára.

Zongorázni tanultál, zongora főtanszakosként érettségiztél, mégis a csembalót választottad. Miért döntöttél e hangszer mellett?

A Bartók-„konzi” zongora tanszakán második voltam, amikor zeneirodalom órán a barokk korszakot tárgyaltuk, melynek kapcsán sok csembalózenét hallgattunk. Ekkor tudtam meg, hogy a zongora őse, a fortepiano csak az 1780-as évektől vette át a vezető szerepet, J.S.Bach és a korszak többi mesterének billentyűs művei – az orgona mellett – csembalóra születtek. Én kezdettől fogva legszívesebben Bach darbjait játszottam, érthető tehát, hogy ez a felismerés milyen hatással volt rám: a hangja rögtön szíven ütött! Még azt sem tudtam, hogy néz ki valójában egy csembaló, de rögtön éreztem, hogy ez az én hangszerem és ez fogja meghatározni a zenei pályámat. Az indulás azonban nem ment olyan simán, mert akkoriban a Zeneakadémián csembaló főtanszak híján még nem lehetett itthon diplomát szerezni. Külföld felé kellett tehát orientálódnom; így jutottam ki Pozsonyba, Prágába, majd Salzburgba és Zürichbe. Közel hét évig voltam távol és a fent említett nagyszerű mestereknél tanulhattam, amely életre szóló élmény és zenei fejlődésem szempontjából meghatározó jelentőségű volt. Sokat kaptam tőlük szemléletben, tudásban, emberségben, amiből a mai napig táplálkozom. Nagy tisztelettel, hálával és szeretettel gondolok rájuk!

Mennyire ismert, elismert hangszer a csembaló hazánkban?

Már jó ideje bekerült a zenei vérkeringésbe. Idestova 30 éve, hogy idehaza is elkezdődött az ún. „régizénelés”, amely azt jelenti, hogy az 1800 előtti muzsikát korabeli hangszerekkel – vagy azok hű másával, kópiájával – keltik életre. (Önmagában persze a megfelelő hangszerválasztás még nem jelent stílusos megszólaltatást, ezzel együtt szükséges a zenei gondolkozásmód gyökeres áttérkelése, amelyhez komoly tanulmányokra van szükség.) A barokk zenekari és kamarazenében nélkülözhetetlen volt a csembaló, hiszen fundamentum vagy bázis hangszerként a harmóniai és ritmikus alapot adta. Szólóirodalma is hatalmas és jelentős, de azt el kell ismerni, hogy ebben a minőségében speciális és intimebb hangja miatt elsősorban rétegzönséghez szól, nem vonz nagy tömegeket.

Üveges Sándor a Veszprémi Naplóban írja a vörösbereányi templomban tartott koncerted után: „Dobozy Borbála felébresztette bennem a csembalórajongót!. Ez maga a játék, életöröm, eleven-ség...” Nem véletlenül idéztem szó szerint, hiszen

rám is ilyen hatással volt a játékid egy zeneakadémiai hangversenyeden. Onnantól kezdve figyeltem, hol hallhatnák újra, így aztán jelen lehettem a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében tartott 25 éves jubileumi nagyszerű koncerteden is.

Mindig nagy öröm számomra, ha a hangszerem iránt ilyen lelkesedést tudok valakiből kiváltani! Minden előadónak az a célja, hogy a zeneszerző szándékát, mondanivalóját a lehető leghűségesebben tolmácsolja, a lelkeket minél jobban megérintse és a hallgatóságot magával ragadja. Ezt a csembalón nem is olyan egyszerű elérni, mert tulajdonképpen mechanikus instrumentumról van szó, adott a hangszín és a hangerő, nincsenek olyan dinamikai lehetőségei, mint a zongorának. Egy csembalistának egészen mások a művészi kifejező eszközei. Úgy vélem, ha csak egy ember érzi azt, hogy érdemes volt eljönnie a koncertemre és szép emlék marad neki, akkor nem volt hiábavaló a fáradozásom.

„Különleges muzikalitás, kifogástalan technika, elegáns játékmód. Játéköröm és elegancia, magabiztos, graciózus előadó.” Nagyszerű kritikák. Gondolom (tudom), hogy mennyi munka, gyakorlás áll e mögött. Hogyan készülsz koncertjeidre?

Először is: én minden koncertet komolyan veszek, nálam nincs hakni. Szerencsére, elég nagy a repertoárom és szükség szerint bármit gyorsan fel tudok eleveníteni. Ha új anyagot kell megtanulnom, akkor mindig előre dolgozom, vagyis időben elkezdek vele foglalkozni, hiszen a műveknek ériük is kell. Ilyenkor első a formai, szerkezeti, harmóniai, hangulati stb. elemzés, ami elengedhetetlen a mű teljes megértéséhez. Ha másokkal játszom, akkor ez általában szép közös alkotómunka, mindenki elmondja a véleményét és valamilyen közös nevezőre jutunk. (Olykor természetesen kompromisszummal.) Fontos számomra a jó, szinte baráti kapcsolat, hosszabb távú együttműködést e nélkül nem tudok elképzelni. Szerencsére, sok kitűnő hazai és külföldi kamarapartnerem van, akikhez

is. Saját tapasztalatomból tudom, mennyi munka van egy ilyen versenyre való felkészülésben, ahol általában hatalmas a kötelező anyag és az első fordulóban mindössze 20–25 perc áll a résztvevő rendelkezésére, hogy bemutatkozzon

Tanárával, J. Sonnleitnerrel

Rádió Márványtermében egy koncert előtti próbáról készült fotók 2008 novemberében

olykor évtizedes zenei-emberi kapcsolat fűz. Ez bizony nagyszerű dolog: a hasonló művészi elképzelések, ízlés és az összeszokott munka eredményeként már szinte minden magától megy. Egyébként szeretek próbálni, lehetőleg minél többet, mert akkor érzem biztonságban magam – ha lehet egyáltalán biztonságról beszélni egy koncerten. Ugyanis a legjobb felkészülés mellett is bármi megtörténhet, mindig adódhat meglepetés.

A világ számos országában koncerteztél, megkérdezném, hol éreztél legjobban magad, hol van a legnagyobb kultusza ennek a hangszernek?

Hollandia, Belgium, Franciaország, Németország, Anglia a nagy tradíciójú országok, de hogy mennyire befogadó egy közönség, az nem ettől függ. Valóban sok országban jártam, sokféle közönség előtt játszottam. Sohasem lehet előre tudni, hogy milyen lesz a publikum, de az ember rögtön megérzi, ha kilép a színpadra. Nyitott, fogékony hallgatóság előtt játszani nagyon inspiráló tud lenni.

Milyen érzés visszatérni azokra a helyekre, ahol versenyen díjat nyertél és későbbi években zsűritagként részt venni?

Három nagy nemzetközi versenyen vettem részt, az utolsón, a belgiumi Brugge-ben nyertem díjat 1983-ban. Ide hívtak vissza 2001-ben, 18 évvel később. Gustav Leonhardt mellett ülni, immár a zsűriben, nagy élmény és megtiszteltetés volt számomra, azonban komoly felelősség

és bizonyítson. Soha nem felejttem el, hogy milyen idegölő volt nekem annak idején az ilyen megmérettetés, ezért zsűritagként ezt mindig szem előtt tartottam. Sok mindent kell mérlegelni a pontozáskor, azonban így sem lehetséges mindig igazságosan dönteni, főleg akkor nem, ha hasonló színvonalú muzikusokról van szó. Csak a kimagasló versenyző megítélése egyértelmű. (Néha persze még az sem, amennyiben nagyon különböző ízlésű zsűritagok ülnek egymás mellett, mint például 2000-ben, Lipcsében.)

A Magyar Bach Társaság Alapítványának elnökeként aktívan részt veszel a Budapesti Bach Hét szervezésében. 2010-ben milyen művekre és előadókra számíthatunk?

Idén immáron 21. alkalommal rendezzük meg a Bach-Hétet, amely az évek alatt a budapesti nyár egyik legkedveltebb zenei eseménysorozata lett. Egyik-másik koncerten akár 1000 ember is megfordul. Már folynak a megbeszélések dr. Kamp Salamon karnaggal, evangélikus egyházzenei igazgatóval, aki a Bach-Hét létrehozója és művészeti vezetője. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően változatos hangszer-összeállítású koncertekre lehet számítani, a szóló orgonától a zenekari-, ill. kantátaestig. Mindig örülünk a júniusnak, mert ez a hét este sokunk számára J.S.Bach művészetében való igazi lelki megújulást, feltöltődést jelent.

Régebben is tanítottál és jelenleg is. Örömmel számolnál a tanításra?

Konfuciusz szerint öröm mindenhol van, csak meg kell keresni. Megmondom őszintén, fiatalabb koromban számomra a tanítás még nem jelentette azt, amit ma. Nagyon sokat koncerteztem, aktívan dolgoztam hosszú ideig a Magyar Rádióban is, nehezen fért az életembe a rendszeres oktatás. Ettől függetlenül két évig tanítottam a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Szegedi Tagozatán, kurzusokat tartottam itthon és több európai országban. A franciaországi

Thoiry-ban az évente megrendezésre kerülő „Brillamment Baroque” régizenei kurzus tanára vagyok. 2009 őszétől a budapesti Zeneakadémián tanítok. Az utóbbi időben már egyre jobban érzem, milyen fontos az, hogy az ember gondoljon az utána következő nemzedékre, a megszerzett tudás, tapasztalat felelősség is egyben, amelyet kötelessége átadni. Egy tehetséges, fogékony fiattal foglalkozni nagyon lelkesítő, de a szerényebb adottságúakból is ki lehet hozni a maximumot. Én nagyon intenzíven tanítok – olykor még a hangom is elmegy, mert sokat énekelek közben – és az az igazi nagy öröm, amikor az ember látja az eredményt. Az oktatás egyébként nálam nem csak a zenére korlátozódik, érdekel a tanítványaim élete is. Sokat beszélgetek velük, s ha szükséges, igyekszem hasznos tanácsokat adni nekik.

Művészeted elismerése az is, hogy neves szerzők ajánlották műveiket Neked.

Megtisztelő, hogy három zeneszerző írt számomra műveket. Arányi-Aschner György, Balázs Árpád és Hidas Frigyes. Gyuri bácsi sok kitűnő kompozícióját küldte már el nekem, és még sajnos adós vagyok jó néhány előadásával. Többek között egy szellemes „névjegy” is kaptam tőle: azt mondta, ha létezik Allegro barbaro, akkor kell lenni egy Allegra Barbarának is! Balázs Árpádot Törley Mária barátnőm szobrai ihlették meg és írt csembalóra hét remek kis szánerképet. Hidas Frigyes zenekari kíséretes csembalóversennyel ajándékozott meg. Erre azért vagyok büszke, mert gazdag életművében ezen kívül egyetlen hangot sem komponált e hangszerre.

Édesanyád köztisztelőnek örvendő néprajztudós, Erdélyi Zsuzsanna, aki vallásos néprajzzal foglalkozik. Lapunk profiljából adódóan nem kerülhetem meg a kérdést: mit jelent számodra a hit?

Nagy erőforrást jelent, amit Bach művészetén keresztül amúgyis nap mint nap megtapasztalok. Hiszem, hogy Isten velem van akkor is, ha nem úgy mennek a dolgok, ahogy én szeretném. Meg vagyok róla győződve, hogy hosszú távon még a rossz történés is a javamat szolgálja. A hitem megélésében, úgy vélem, szerepet játszott az a kettős arculatú családi hagyomány, amelyet különböző felekezeti őseim gondolkodásmódja, életvittele formált. Érdekes módon generációk óta a férfiak mindig protestánsok, a nők pedig katolikusok voltak. Ennek következményeként nálunk már szükség szerint nagyon régen jelen van a hitbéli türelem természetes állapota, az ökumené szellemisége.

Szeretek üres tempolomba beülni és hosszasan elmélkedni; ilyenkor mindig könnyebb lesz a lelkem.

Grécsi László

Nagyon szép élményben volt részük azoknak, akik a vízkereszt utáni első vasárnap délután a Molnár-C. Pál Múterem Múzeumban töltötték. Falakat beborították Molnár-C Pál festőművész a karácsony témakörével ihletett alkotásai, polcokat sokféle betlehem díszítette, és Benyus család gyerekei kamarazenével örvendeztették meg a hallgatóságot. Szokássá vált, így összegezni az óvet, és köszönteni az újesztendőt. Édesapjuk Benyus Sándor rövid, szintén az ünnep témájához illő novellák, felolvasásával gazdagította a programot.

Most Őt a tíz gyerek édesapját kérdezem. Hogy alakult ki az ismeretség.

A kapcsolat elég pontosan követhető, Molnár-C Pál unokája Csillag Péter vezeti a Múzeumot, és anyai nagynénje Tavasz Magdi tanította vonós hangszere gyerekeimet. Tudta, hogy kamarazenét játszunk, és meghívtak a kiállító terembe muzsikálni. Öreg bútordarabok vagyunk már ott.

Tíz gyereket neveltek fel tisztességgel, Sándor 1965-ben, Hedvig 1966-ban, Tamás 1968-ban, Anna 1969-ben, Mária 1971-ben, Bernadett 1973-ban, Gertrúd 1976-ban, Kinga 1977-ben, János Pál 1982-ben, és Péter 1985-ben születtek. Minek köszönhető, hogy mindnyájan a zenét választották hivatásul?

Bolondja voltam a zenének, de nagy hátránnyal indultam, mert Nógrádban Szécsényben, ahol születtem nem volt zeneiskola. Egyedül a cigányzenekar kontrása ismerte a kottát, így nála, Zolai bácsinál kezdtem hegedülni tanulni. Nyolc évesen elég későn, és hamar abba maradt, mert csúfoltak a gyerekek. Majd zongoráztam, és amikor Esztergomban, a Ferences Gimnáziumba jártam, jelentkeztem zenét tanulni, de csak amatőr szinten maradtam. Arra gondoltunk, ha a gyerekeket érdekli a zene, ne legyen ilyen hátrányuk, időben kezdjék el. Sándor öt évesen unokatestvérével együtt kezdett zongorázni tanulni, akkor menjen Hedvig is négy évesen, Tomi a legegyszerűbbel a furulyával kezdte. A játékot megunták, mit lehet csinálni, mindegyik kis gyerek kiabálta, én is, én is szeretnék zenélni! Zongorával kezdték, az alapismeretek után, felvették egy másik hangszer tanulását is. Kialakult a négykezes, utána a fuvola kíséret, majd megalakult az első kvartett, hívták őket minden felé, arra próbálni kellett.

Otthon, hogyan tudtak gyakorolni, nem volt nagy hangzavar?

Nem volt könnyű, megjártuk a hadak útját, eleinte nem volt lakásunk, csak volt hol lakni, ez két különböző dolog. Az Üllői úton kezdtük az

életünket szoba konyhában. Őt gyerekek kaptak az első lakást Újpalotán. Panel épületben nagy volt az áthallás föl is jelentettek, bírósági per lett belőle. Tanácsnál egyre rosszabb lakást ajánlottak, míg az egyik ismerős segítségével, aki értékelte a gyerekek tudását a hetvenes évek legvégén megkaptuk ezt a régi építésű lakást. A korábbiakból okulva, első dolgom volt, bemutkoztam a szomszédoknak, ha bármi probléma lenne a gyakorlással, nekem szóljanak, nehogy elfajuljon a dolog. Azóta sem szólt senki, szerencsés fogadtatás volt.

Hitük hogyan segítette át a nehézségeken?

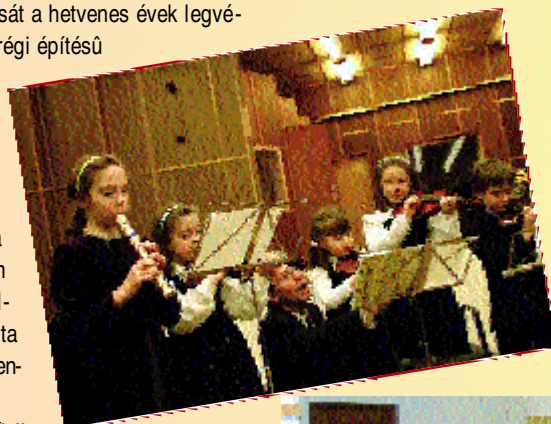
A nehézségek segítettek át a hiten. Feleséggel mindketten gyakorló vallásos család

A Benyus

Életünk tele van

ből származunk. Nem vagyunk szentek, tele vagyunk hibával, épp ezért kell ragaszkodnunk az Istenhez. Azért tudtuk értékelni, amit kaptunk, mert ha minden meg lett volna, nem lett volna miért hálát adnunk. Szembe kell szállni az árral, annak idején a cégnél azt mondták: első gyerek természetes, második kicsit korán jött, harmadik, megbolondultak? Negyedik tiszta hülyék, hatodikig ment a hülyezés, utána ezek tudnak valamit! Nemcsak hiszünk Istenben, hanem materiálisan is megtapasztaltuk a segítségét. Például volt olyan időszak, nem tudtuk miből vegyük meg a tejet a gyerekeknek, vagy miből fizessük ki a csekket. Másnapra a postaládába be volt téve a pénz. A mai napig nem tudjuk ki adta, honnan jött.

család

hétköznapi csodákkal!

Másik eset, elromlott a húsz éves mosógépünk, jött föl két markos fiatal legény, meghoztuk a mosógépet. Milyen mosógépet? Mi nem rendeltünk! Küldték, mi csak hordárok vagyunk, azt mondták, tegyük itt le. Ki tudhatta? Nem tudjuk! Vagy kitől kapunk minden évben egy nagy sonkát? Beállít egy taxis, vagy valaki más, boldog húsvétot kíván, és már el is megy, vagy azt mondja, nekem a kezembe nyomták, és megkértek hozzam fel. A mi életünk tele van ilyen hétköznapi csodákkal! Olaszország területén lerobban a kocsink, a gyerekek kiszálltak, és az esőben énekeltek, egyszer csak megáll egy autó, és magyarul megkérdezték, miben segíthetünk. Elvittek a Vincés nővérek idősek otthonába, közel a tengerparthoz,

és ott tölthetünk két hetet, amíg vejem vonattal meghozta az eltört differenciálmű helyett az újat. Akkor volt a legszebb nyarunk, mondták, zenéljünk, és muzsikáltunk. Nem volt kenyerünk, egyszer csak letettek a sátor elé kenyeret, olyan búcsúztatót rendeztek, hogy egy hatalmas asztalra színes süteményekből kirakták Magyarország és Olaszország formáját. Több kalandot élünk át az új, null-kilométeres Skoda mikrobuszunkkal is. Párizs felé tartottunk, jól megpakolva, vasárnap volt, és Innsbruck után kiégett a hengerfej. Az éjjel napalós szerviz vezetője megnézte, nálam volt tömtetés, de induláskor, itthon rosszat adtak, és a rendelésre is rosszat

küldtek. Megengedték, hogy a várakozási egy hetet a roncs kocsit tárolóban tölthessük, mert szállodára nem lett volna pénzünk. Végül vala-

hogyan megoldották a problémát. Útra keltünk, de mindig megállt az autó, együtt imádkoztunk a gyerekekkel, ahogy elkezdtek, elindult, ha veszekedtek, akadozott. Parkolóba lehetett aludni, lesátoroztunk. Hajnalban érkezünk Párizsba, de szállást nem kaptunk, mert a forradalom bicentenáriumát ünnepelték, minden zsúfolt volt. Hallottuk, szabad az utcán zenélni, először a Trocadérorra vittem a gyerekeket, de én, mint „bátor” férfi az autóban maradtam, ha szaladni kell, akkor készen legyek. Kis idő múlva jött a feleségem, gyere sikeresek, olyan tömeg van körülöttük! Louvre udvarán is zenéltek, amíg ők játszottak, addig ott ültek az emberek, és élvezettel hallgatták. Rengeteg élményük, színes gyerekkoruk volt. Kinga osztálytársnői mondták is: Nektek olyan jó, kalandos nyaratok volt, nekünk olyan unalmas a tengerparton, csak isszuk a colát. Ezek után ne mondja senki, hogy hülyék vagyunk annyi gyerekekkel. A Jó Isten adta a gyerekeket, és hozzá mindent. Bűn lett volna, ha szelektálok. Őszintén bízunk benne, és ott a segítség!

Gyerekek felnőttek, mivel foglalkoznak most?

Zenei diplomával rendelkeznek, mindegyik muzsikus, zenepedagógus vagy családjában, most várjuk a 28. unokát. Hedvignek 8, Ancsának 7 gyereke van, és ők is továbbadják a vallásos nevelést, közösségbe járnak, segítik egymást. Sanyinak karmesteri diplomája is van, és ő vezeti az Egyetemi templom ének- és zenekarát. Hívják muzsikálni, visszatérő helyek a Farkas Edit szeretetotthon, Jezsuiták Faludi akadémia, NOE jótékonyági bál, Jézus Szíve templom, Nemzeti Múzeum, Fót, Gödöllő és sorolhatnám még sokáig.

Mikor lesz a legközelebbi jelentősebb nyilvános fellépésük?

Irgalmasság konferencia keretében, május elsején a Szent Imre templomban fogunk muzsikálni.

Manapság a felsőfokú végzettségű fiatalok körében nem divat a nagycsalád alapítása. Az egyikük nem

érezhetik a testvérek szeretetét, segítségét és összetartó védelmét a zord világgal szemben. A Benyus család történetéből csak nagyon keveset ismerhettünk meg, de bizonyítja a hit ereje és bizalmuk Istenben átsegíti őket a nehézségeken, és szebbé teszi életüket.

Németh Andrea

A vallás, a hit építő ereje

Új úton a családok otthonteremtésében

Hogyan válhat otthonteremtő erővé a hit, az erkölcsi elkötelezettség?

Hazánk családjainak helyzete napjainkban. Egy nemzet, ország tartását mindig a legkisebb közösség, a család határozza meg. Ahol a családok mindennapjai a szeretet jegyében, az egymás iránti együttérzésben, segítőkészségben telnek, ott a környezet is reagál erre és az élet minden nehézség ellenére elviselhetővé sőt könnyebbé válik. Hazánk útiránya sajnos belesimulva a globális folyamatokba nem ezt követi. Az anyagi ellehetetlenülés elsősorban azokat sújtja, akik a tisztesség, a becsületesség, az erkölcsös-

ség talaján állnak. Azokat tehát, akik anyagilag ellehetetlenülnek és emiatt családerősítő, nemzetépítő erejük minden tisztes szándékuk ellenére csökken. Egyetlen teendő látszik távlati megoldásnak és ez az egymást segítő kisebb közösségek egy

területen való összeillesztése. Mi az, ami a közös gondolkodású embereket összehozhatja? Fájdalmas, de a társadalom szinte sehol sem nyújt segítséget, a politika bomlasztó ereje pedig napjainkban egyenesen rémisztő. A gazdaság meg olyan, amilyen. Nem azokat hordja a tenyerén, akikre építeni lehet. Ezek szerint esélye sincs e kis nemzetnek a talpraállásra? De van! Legalábbis reményt adó lehetőség van!

A vallás, a hit építő ereje

Ehhez látni kell, hogy országunk leghomogósebb rétegét a vallás, a hit elkötelezettjei alkotják. Ők azok, akik nap mint nap képesek megújulni a család és a közösség békéjében, képesek az erkölcsös kapcsolatokat megélni. Az egyházak közösségformáló ereje az egymástól messze élő családok megsegítésében kevésbé hatékony. Ezt a hatékonyságot lehet növelni azzal, ha az azonos elkötelezettségű családokat, embereket segítjük egy viszonylag kis területen otthon teremtani. Ilyen kezdeményezésre eddig nem volt és nincs példa. De lehet. Rajtunk múlik.

Vácrátót, Szent István park születése

Vácrátót eddig botanikus kertjéről és nyári hangversenyeiről volt híres, de az utóbbi időben a mozgáskorlátozottak lovaglásal történő állapot-

javítását szolgáló VELOTANYA is országos hírnévre tett szert. Egy nemes gondolkodású vállalkozó ebben a millióban vásárolt 9 hektárt, belterületbe soroltatta, telkekre osztotta és valamennyi közművel ellátta. Bárki beláthatja, hogy a 77 telek beépítése ilyen kitűnő helyen rutin feladat, – Jó üzlet! – mondhatják. Rávezető gondolataink viszont mást sejtetnek. A rendezett terület a Szent István park nevet kapta a hozzá vezető Szent István utcáról. Államalapító és a kereszténységet népünknek adó szent királyunk olyan értéket hagyott ránk, amely a ma szigorúan uralkodó gazdasági érdekeken túli örök érvényű emberi megoldást sugallnak.

A lakópark alapvető küldetése, hivatása – A béke szigete

Legyen a lakópark a hívő keresztények, keresztények életközösségének a helye, ahol a szomszéd hasonló beállítottságú, hitű, empátiájú. Ezáltal elérhetjük, hogy hajlék vagy védettség helyett valóságos otthonunk legyen házuk, ahova öröm visszatérni a napi „világból”, munkából. A lakópark központi helye ennek megfelelően a TEMPLOM, a megnyugvás szigete, amely a nap 24 órájában várja a betérőt. Kialakításánál szempont kell legyen, hogy az együtt élők elkötelezettsége miatt lehetőség nyíljon elsősorban a nagy

ünnepeken a sokaság befogadására. Ennek építészeti megoldása szép feladat. A parkot a rendezési elképzelések olyan közösségi épületek elhelyezésére is alkalmassá teszik, ahol a kereskedelem, a kultúra, a szociális ellátás kialakítható.

A lakópark által nyújtott lehetőségek

Kérdésként merülhet fel a családi házak nagysága, anyagai, minősége és természetesen ára is. A beruházók eltökélt szándéka, hogy a nagy összefüggések megvalósításáért reális igényű és azzal

harmóniában lévő, a családoknak elérhető árakkal számoljanak. Ezzel kívánják segíteni a jó szándékú ámde anyagilag nehéz helyzetben lévő családokat. További lehetőségként számíthatnak az otthonteremtők a banki hitelügyintézés megoldására is. Új-

donság lehet a megvalósításában, hogy a tervezés folyamatában konzultációs együttműködés lehetséges az építető és a tervező között. Így szülehetnek meg azok az otthonok, amelyek „testreszabottak”. Mindezek azzal a realitással járhatnak, hogy az álmok és a megvalósulás egyensúlya otthonteremtő erővé lesz.

Szent István-i szemlélettel a mozgáskorlátozottak segítésére

További elképzelés szerint szeretnénk bevonni e folyamatba a településen már elismert mozgáskorlátozottakat is. Akadálymentesítéssel számukra is elérhető otthonokat teremthetünk.

Parkfalu a botanikus kert szomszédságában Vácrátóton

Szép érdeklődés mellett szívmengető esemény színhelye volt Vácrátót. Az európai hírű botanikus kert mellett újabb nevezetességgel gazdagodik a település: alapkövetéssel indult útjára a 77 ingatlanból álló Szent István parkfalu építése. A festői tájban a 9 hektáron a telkek kiosztása, a közművesítés és az utcák kitűzése, valamint a közvilágítás kiépítése már megtörtént, így az otthonteremtés, a fészekrakás nehéz, de örömteli napjai következhetnek. A szervezők elképzelése, álma talán kissé meszeszerű, amikor a Szent Ist-

vánról elnevezett parkfalut a „béke szigetév” szeretnék formálni, amely a szeretetre, egymás segítésére, a tisztességre, a becsületességre, az erkölcsre, egyszerűen a hit alapjaira épül majd.

Miután ezen értékeket az egyházak, a felekezetek képviselik, természetesnek mondható, hogy az alapkövetésük mellett az ünnepegyesébbé az indulást mindenki öröme. Kovács József Vácrátót plébánosa, Márkus Gábor református Egyházmegyei tanácsos, Mekis Ádám evangélikus esperes, Meláth Attila baptista lelkész és Papp Miklós görög katolikus parochus szenteléssel és áldással ajánlották a Mindenható kegyeibe a leendő otthonokat. Így válik ökumenikussá a Szent István parkfalut és lehet országos példa Vácrátót.

Az alapkövet jelképesen a leendő templom bejáratához helyezték el. Mert ez is lesz, orvosi rendelővel, faluházzal és bevásárlási lehetőséggel együtt. Az érdeklődő falubeliek és a vendégek szívét természetesen megnyitották a feledhetetlen percek, amelyhez olyan csodálatos művészek adták a további útvalót mint Pitti Katalin operaénekes, Bánffy György színművész és a programot együtt érzően irányító Bözsöny Ferenc, a Magyar Rádió főbemondója.

Befejezésül Isten szabad ege alatt szállt a magasságba: Isten áldd meg a magyart...

Kik szerethetnének a béke szigetén élni?

(Minden gondolat feltételes, de reális is lehet.) Amikor a vácrátóti Szent István park műszaki és telekkönyvi előkészítése megkezdődött, még valószínűleg nem volt, vagy csak éppen körvonalazódott a vásárlásra megcélzott érdeklődők összetétele. Jelen állapotban a fejlődés megköve-

li az előre gondolkodást e témában, hiszen az anyagiakon túl a park imázsa is döntő lehet sőt kell legyen a megvalósításban. Jól tudjuk, hogy az ilyen jellegű lakóparkok a jól kiválasztott helyszín miatt hosszabb-rövidebb idő alatt elkelnak, heterogén összetételük miatt mégsem alkotnak közösséget az ott élők. Igaz, ez nem is volt elvárása a jelenlegi társadalom politikának. Jelen esetben a Szent Istvánról elnevezett park szándékosan egy teljesen szokatlan szervezési elgondolásra készíti az építőket. Szent királyunk történelmi öröksége olyan nagyságrendű nemzetünk életében, amely megköveteli a ma emberének a felelősségét felébreszteni egy ilyen fontos életmód kialakításának, létrehozásának és megvalósításának témájában. Emiatt tettük fel a kérdést: „Kik szerethetnének a béke szigetén élni?” Visszakérdezhetnek: „Miért beszélünk a béke szigetéről?”

Jogos és világos a kérdésük. Hol szempont napjainkban a békés, nyugalmas lakóegység kialakítása? Nem kellene a közösségek, az individualizmus könnyebben irányítható. Hogy ez elmentés az emberi együttélés alapjaival, az már keveseket érdekel, országunk irányításában pedig egyenesen hiánycikk. Ilyen „ellenszélben” akkor miért törekedünk a „béke szigetének” megteremtésére? Mert emberi, sőt szakemberi kötelességünk, sőt elkötelezettségünk is ezt kívánja. Következő kérdésük ez lehet: „akkor kik lehetnek azok, akik itt élhetnek?” Megpróbáljuk megfogalmazni válaszunkat. Tudjuk, hogy az országosan szított ellentétek már a családok szétesését eredményezik, amellyel szemben kizárólag egyetlen erő létezik és ez a még meglévő maradék HIT. A hitet megalapozó vallások tanítása mindig a szeretetre, egymás segítésére, az erkölcsös életre nevel.

Akik ezt vallják, már most is keresik a hasonlóan gondolkozó és élő társakat, családokat. Ebben az egyházak vannak segítségükre. Közösségeket építenek. Kézenfekvő tehát egy 70 lakóegységes lakópark megteremtésének szervezésénél ezt a lelki azonosulást keresni. Eddig senki sem kereste. Ez lenne tehát, amely reményeink szerint megalapozhatja a „nyugalom és béke” szigetét. Akkor tehát tegyük fel ismét a kérdést: „Kik szerethetnének a béke szigetén élni?”

Most már tudjuk a választ: mindazok, akik olyan hitbeli és erkölcsi alapon élnek és gondolkodnak, amely természetesen együtt jár a kiegyensúlyozottsággal, az empátiával, a segítség vágyával – a szeretettel. Gondolatainkat akár utópisztikusnak is vélhetik sokan és igazuk lenne, ha kizárólag az építők elképzelésére és szervező tevékenységére építenének. Többről van szó. A műszaki megvalósítás bármennyire kereket kíván nyújtani az idealisztikusan szép élethez, erre nem képes. Képesek viszont az ily módon kiválasztottak (nem fizikailag!) mindennapjaikkal megteremteni azt. Ettől lehet más a Szent István park jövője. Reménykedünk. És várjuk együttműködő gondolataikat.

Együttműködésünket felajánlva: Turi Sándor vállalkozó Kopeczky Lajos okleveles építész-mérnök.

Az együttműködés

Miután ilyen kezdeményezés országunkban még nem létezett, segítségül hívjuk az egyházakat. Tapasztalataikkal, értékes gondolataikkal adnak valóságos alapot a hit és a szeretet jegyében a sokak megsegítésére formálódó vácrátóti Szent István park létrehozásában.

Kopeczky Lajos

Tisztességes vállalkozók kerestetnek!

Az **ÉRME Üzleti Hálózat**a keresi és közös üzleti találkozóra hívja azokat a budapesti és vidéki, üzleti életben megbízható, tisztességes, értékorientált üzletembereket és vállalkozókat, akik szívesen kerülnének hosszú távú üzleti kapcsolatba hozzájuk hasonló üzletemberekkel és vállalkozókkal!

Az **ÉRME Üzleti Hálózat**tal és tagjaival való üzleti kapcsolatfelvételle a leggyorsabb és legbiztosabb lehetőség az imár 2. alkalommal megrendezésre kerülő ÉRME Üzleti Találkozó! Az I. Üzleti Találkozó után – amely 2009 októberében volt – rengeteg pozitív visszajelzést kaptunk, üzletek köttetnek, éppen ezért hagyománnyá kívánjuk tenni az üzleti találkozókat! Jöjjön el, ismerkedjen meg Ön is az ÉRME Üzleti Hálózattal és Partnereivel 2010. márc. 24-én a Pilinszky Kávéházban! Amennyiben február 26-ig jelentkezik, úgy a személyes kapcsolódást elősegítendő szeretettel meghívjuk az ÉRME március eleji klubestjére, ahol lehetőséget biztosítunk az előzetes ismerkedésre és betekintést nyerhet a Hálózat munkájába, működésébe.

Az üzleti találkozó időpontja: 2010. március 24. Helyszín: **Pilinszky Kávéház, Budapest Váci u. 33.** További információ, jelentkezés: www.ermehalo.hu: http://www.ermehalo.hu/index.php?id=ertekoriantalt_vallalkozok_i_uzleti_talalkozoja2

ERDÉLYI

kirándulások,

zarándokutak,

nyaralások

szervezése 9 éve,

referenciákkal

családi, egyházi, iskolai

közösségeknek.

TOROCKÓ ÉS VIDÉKE

5 napos program kis vagy nagybusszal

28 000 Ft (utazás, szállás, étkezés, programvezetés)

TOROCKÓ EGYESÜLET

Tel: +36 30 257 5433

www.torockoegyesulet.hu

info@torockoegyesulet.hu

Kétszáz éves az Avilai Nagy Szent Teréz Plébániatemplom

A terézvárosi plébániatemplom a budapesti VI. kerületben, a városrészek egykori főutcájának, a Király utcának és a Nagymező utcának a metszéspontjában áll. Amit ma Terézvárosnak hívunk, egykor Pest városának Felső-külvárosa volt. A mai bérházrengeteg, a középületek, utak és utcák helyén akkoriban szőlők, kertek és szántók terültek el, majorsági épületekkel. Mária Terézia uralkodása idején, 1777 szeptemberében történt, tekintettel a lakosság megnövekedett számára hogy, az eddig a belvárosi plébániatemplomhoz tartozó külvárosban gróf Batthyány József hercegprímás külön plébániát létesített. A kis szentély kezdetben egy majorság faépülete volt. Ezt váltotta föl egy újabb faépület, amelyet 1781-ben szenteltek föl templomnak. Ez azonban csak ideiglenes megoldás volt, s az egyre szaporodó hívők minél előbb kőtemplomot szerettek volna építtetni. Ennek akadálya a pénzhiány volt. Végül a kor nevezetes alakja, Boráros János városbíró indítványozott gyűjtést, melynek eredményeként már hozzá lehetett fogni építőmester kereséséhez, illetve a tervezéshez. Az ünnepélyes alapkövetétel 1803. augusztus 14-én történt meg. A templomot 1809. december 3-án áldották meg a Szentlélek tiszteletére, erről az aktusról a főoltár mellett a falban elhelyezett vörös márványtábla tájékoztat bennünket latin felirattal. A belső kialakítás Pollack Mihály terve alapján történt 1824–31 között. A toronysisak Ybl Miklós alkotása (1871).

Horváth Zoltán esperes-plébánossal beszélgetünk a nemrégén felújított plébánián. Mikor lett a templom védőszentje Szent Teréz?

Mária Terézia telepített erre a területre kereskedőket, ezért hívják Terézvárosnak. A XVIII. században még a város falain kívül feküdt és Felső-külvárosnak nevezték. Rudnay Sándor hercegprímás 1822-ben rendelte el, hogy a Terézvárosi templomot ne Mária Teréziáról hívják Terézvárosi templomnak, hanem Mária Terézia névadó szentjéről, azaz Avilai Nagy Szent Terézről. Ekkor Lisieux-i Szent Teréz még nem volt, hiszen meg sem született.

Egy üvegszekrényben különleges és ritka barokk szoboremléket láthatunk. Kit ábrázol?

Az oszlophoz láncolt, sebekből vérző, töviskoronás szenvedő Krisztus festett faszobrát a templom hajójában találjuk. Krisztuson már láthatók az ostorcsapások sebei. Ahogyan Krisztust megkötözték, és ahogyan szenvedett, ugyanúgy vagyunk mi is a bűn által megkötözve. Krisztus azért szenvedett, hogy ezeket a bűn által meglévő kötelekeinket feloldja. Ez a szobor templomunk legrégebbi műkincse, régebbi, mint a templom.

A templom színhelye volt egy a XIX. század második felének történelmével kapcsolatos eseménynek.

A terézvárosi templomban felejthetetlen esemény játszódott le 1894-ben. A Turinból hazaszállított Kossuth Lajos katolikus vallású feleségét és Vilma leányát március 30-án itt ravataloz-

ták fel. Kossuth evangélikus volt, ezért a Deák téri evangélikus templomban ravatalozták fel. Másnap, március 31-én a Deák térről indult a temetési menet. A Király utcán hozták a hamvakat, akkor itt, a terézvárosi templomból csatlakozott be a feleségének illetve leányának földi maradványaival a menet, és így kísérték ki a Kerepesi úti Nemzeti Sirkertbe, és temették el.

Hogyan emlékeztek meg a templom megáldásának kétszázadik évfordulójáról?

Sok mindent szerettünk volna a megemlékezéssel kifejezésre juttatni. Az egyik a lélek. A templomnak az a hivatása, hogy az emberi lélek az Isten igéje és szentsége által magához az Istenhez kerüljön közelebb. A templom a szentség által az Istennel való találkozásnak a színhelye. A szentségek kiszolgáltatását a lelkipásztorok végzik. Ezért elhatároztuk azt, hogy visszahívjuk azokat a terézvárosi lelkipásztorokat, akik valamikor ebben a templomban szolgáltak. Már 2008 decemberében elkezdtek ezt, minden hónap utolsó vasárnapján az esti ifjúsági szentmisét az egykori káplán mutatta be.

Szerettük volna, hogy ezek az atyák valami emléket is vigyenek magukkal. A templomban több alkotása is van Törley Mária szobrászművésznek. Készített egy réz domborművet, amelyen rajta van a templom homlokzata Avilai Szent Teréz szobrával és feliratozva, hogy ez a 200 éves évfordulóra számozott példányban kiadott alkotás.

A terézvárosi plébániatemplom fontos műemlékünk, mind építészeti szempontjából, mind pedig berendezése tekintetében. A késő barokk és a klasszicizmus legjobb mesterei dolgoztak rajta, s hozták létre a korszak jellemző alkotását. Elsősorban belső tere, oltárai, s megmaradt korabeli felszerelése révén csaknem érintetlenül maradt meg számunkra, kora művészetének jeles képviselőjeként.

A templom hosszú ideig nem volt felszentelve.

A templomot 1809. december 3-án áldották meg. Azért nem került sor a szentelésre, mert a templom még nem volt egészen készen. Az 1800-as évek húszas, harmincas éveiben a templomot belülről is berendezték. Ybl Miklós befejezte a toronysisakot. Elfeledtek arról, hogy ez a templom nincsen felszentelve, csak megáldva. Amikor a II. Vatikáni Zsinat rendelkezése alapján elkészült az új szembemiséző oltár és ambo, akkor hívják meg az akkori főpásztort, Paskai László bíborost, és ő 1988-ban szentelte fel az új oltárt, egyúttal a templomot is.

2009. december elején többnapos ünnepségsorozatra került sor.

December 3-án templomszentelési vesperást imádkoztunk. Az imádságban is szerettük volna kifejezni, hogy ez a templom bár kétszáz éves, nem csupán műemlék, hanem a ma élő megkeresztelt emberek Istennel való találkozásának a helye, ahol megkapják az örökéletre való eljutás lehetőségét is. Kiválasztottunk a plé-

bániai csoportjainkból 12 főt. Mindenki hozott magával egy-egy gyertyát, és a templomszentelés 12 helyére, amely a falakon kereszttel van megjelölve, ők maguk álltak oda gyertyatartónak. Majd a zsolozsmában, amikor a könyörgésekre került a sor, kijöttek az oltár elé, és ők imádkoztak, 12 fohász hangzott el. Ezt követően szentmisére került sor, amelyet Gál Endre esztergomi nagyrépost celebrált.

Irodalmi estét is tartottak.

A Nagymező utca a színházak, színészek utcája. Oberfrank Pál katolikus színészt hívtuk meg, aki a plébánia nagytermében egy irodalmi délutánt tartott. A művész Avilai Szent Teréz művei-

ből olvasott fel részleteket, valamint olyan magyar írók, költőknek verseit szavalta, amelyek valamilyen összefüggésben vannak a templommal.

Ezután a hívek adományából felújított padok megáldására került sor szentmise keretében. A szentmisét Beer Miklós váci megyés püspök mutatta be.

Terézváros önkormányzata is hozzájárult a megemlékezéshez?

A templom tornyában eredetileg öt harang volt. Az öt harangból hármat az I. világháborúban elvittek ágyúöntés céljára. Ezen három hiányzó harang közül kettőt Gombos Miklós műhelyében Örbottyánban a Terézvárosi Önkormányzat újra öntetett. December 5-én Erdő Péter bíboros szentelte fel a két új, Szent Ágostonról és a Keresztről nevezett Szent Terézia Benediktáról elnevezett harangot.

December 6-án délelőtt a harangokat felhúzták a templom tornyába, az áldó imádságot Julius Janusz érsek, apostoli nuncius végezte. Ő mutatta be a hálaadó szentmisét, amelyen Haydn Nelson-miséje hangzott el. A szentmise végén agapé volt a templom bejáratánál. A harangok megszólaltatásánál először a két régi szólalt meg és hívta az újakat, majd a két új és végül összharangozás zárta az ünnepet.

Az ünnepségsorozatot Morva Péter esti orgonakoncertjével fejeztük be, amelyben elhangzottak Szent Teréz korabeli művek is, és voltak modernbb orgonadarabok is.

Az évfordulóhoz kapcsolódik még az év végére elkészült templomtörténeti kiállítás, amelyet Saád József állított össze. Kétszáz év óriási idő, ez itt egy válogatás.

Mindegyik plébános idejéből egy-egy fontosabb esemény került kiemelésre. Amihez tudunk, dokumentációt is kiállítottunk, fotókat, írásokat. A kiállítás az altemplomban megtekinthető.

Köszönöm a beszélgetést. Szilágyi Ferenc

Száz éves a Magyarországi Evangélikus Külmisszió

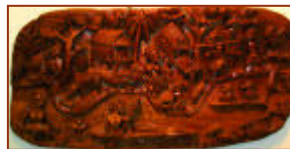

Százötven éve már indultak evangélikus fiatalok külmisziói területekre, de szervezeten, egyesületi formában csak száz éve foglalkozik vele az egyház.

A XIX. század utolsó harmadában több magyar teológiai hallgató és fiatal lelkész tanult német egyetemeken, ahol megismerkedett a külmisziói felelősség gondolatával és a misziói tevékenységgel. Scholtz Ödön ágfalvi lelkész az 1890-es években külmisziói lapot indított, ebben vetődött fel először a gondolat, hogy egyesületet hozzanak létre. Az egyház elnöksége 1908-ban az alapszabályt elfogadta, így 1909. február 2-án ünnepélyesen megalakult Pozsonyban a *Magyarhoni Ágostai Hitvallású Evangélikus Misszióegyesület*.

Az egyesület munkája 1952-ig folyamatosan bővült, közgyűléseket, konferenciákat és misz-

.... minden népet” (Máté 28, 19)

siói beszámoló körutakat tartottak. 1939-ben küldte ki az egyház első saját misszionáriusát, Kunos Jenőt, Kínába. Nyolc évi munka után kényszerült távozni onnan. 1948-ban megalakult a *Missziói Intézet*, négy évig működött finn és norvég támogatással, míg 1952-ben a kommunista ál-

lamhatalom betiltotta. Ezután következtek, 1990-ig, „a némaság évei”.

1991-ben megalakult a *Magyarországi Evangélikus Külmissziói Egyesület*, tiszteletbeli elnöke, Brebovszky Gyula lelkész szervezésében. Azóta kéthavonkénti összejövetelekkel, nyári négynapos konferenciákkal, újságcikkkel és rendszeres körlevelekkel dolgoznak. Jók a kapcsolataik a bajor és finn szervezetekkel és hazai más felekezeti hasonló egyesületekkel. Fiatal utánpótlásról is gondoskodnak, a konferenciáknak gyermektábora is van.

A Deák téri Evangélikus Országos Múzeum a százéves jubileum tiszteletére kiállítást rendezett, amit Gáncs Péter püspök nyitott meg. A tárlat bemutatja a miszió történetét, térképekkel működési területeit, sok-sok fényképet és kisebb-nagyobb tárgyakat a világ minden részéből. (Látható március 14-ig.)

Kovács Mária

A hazát részvétellel kell szeretni

Beszélgetés Csontos János újságíróval

A Debreceni Tudományegyetem magyar-francia szakán szerzett magyar-francia szakos tanári diplomát. 1994-től, a Duna Tv szerkesztője, a Magyar Nemzet munkatársa, 2009 végétől a Nagyítás című kulturális hetilap főszerkesztője. Publicisztikai, szerkesztői munkássága mellett költészettel és dokumentumfilmek készítésével is foglalkozik. Könyvei: Gondolatok a lomtárban (1996), Kétezer leütés (Osszián álneven, 2001), Európa nostra (2004), Ezüstkor (2005). A Tizenkét kömíves című, huszonegy részes sorozat, amelyet hűgával, Csontos Györgyvel együtt készített. A Hír Tv-n három éve szerkeszti Kő kövön címmel építészeti magazinját. Első önálló könyve, az 1990-ben megjelent Együtt és külön, a Kilenek költőcsoport tagjaival készült interjúfűzér. Első par excellence szépirodalmi műve, az Apróza című groteszk, lírai prózákat tartalmazó könyv, 1991-ben látott napvilágot. Kilenc verseskötete jelent meg: Menekült iratok (1991), Szabadulási mutató (1991), Határfolyam (1994), Szonettregény (1997), Szajnaparti szonettek (magyarul és franciául, 1997), XL - Összegyűjtött versek (2002), Haiku-naptár (bolgáruul, 2002), Para (2007), Száz év talány (Kiegészítések József Attilához, 2008).

Ózdon született. Debrecenben végezte egyetemi tanulmányait, ahol a Debreceni Krónika című napilapot is alapította. Hogyan emlékszik erre az időszakra?

A rendszerváltozás idején 28 éves voltam: itt volt az ideje, hogy felmondjuk a diktatúra kis sötét kompromisszumait. Kivonultattam a debreceni sajtóból azokat a harmincon aluli kollégákat, akik erkölcsös újságírást akartak folytatni. A kísérlet – az anyagi háttér törekénysége miatt – eleve bukásra volt ítélve, de legalább megkíséreltük a lehetetlent. Ma sem bántam meg, hogy megpróbáltuk.

Az ezredforduló után filmet forgatott Ybl Miklósról, Budapest fővárosáról, Lombardiáról, Írországról, Bulgáriáról. Ez idő tájt a Duna Tv munkatársa volt. Megkérdezhetem, hogy miért vált meg a Duna Tv-től?

Hát nem önként. A 2002-es kormányváltás után „ezüstláncán kérte” a fejemet a tévé vezetésétől az új hatalom. Nem a munkámmal volt gond, hanem a szókimondó publicisztikámmal: hogy mindig leírtam, amit gondolok – beleértve a politikát is. Televíziós beosztással ez formailag nem volt összeférhetetlen: készséges elítélés afféle túlbuzgóságnak is tekinthető. Ráadásul üres ígéreteken kívül az akkori vezetés semmit nem kapott cserébe a „tróféamért”.

A nagyközönség a Magyar Nemzet főmunkatársaként, valamint a Hír Tv és más televíziók vitaműsorainak szereplőjeként ismeri. Sokan nem is tudnak arról, hogy költőként vagy prózáíróként is számos könyvet

tud maga mögött, nem beszélve a Tizenkét kömíves, valamint a Kő kövön című építészeti filmsorozatokról. A felsorolt munkái együtt és külön-külön is nagyszerűek, mégis szeretném megtudni: mi az, amit a legszívesebben csinál?

A legjobban azért mégiscsak az íráshoz értek – a képernyős szereplés csupán következmény. Utóbbiban nem is tartom profinak magamat: talán a nézők így, sete-sután is azt értékelik, hogy ugyanúgy próbálok beszélni, mint a való életben. No meg azt mondom, amit gondolok, s ez ebben a kifordult, képmutató világban üdítő élmény is lehet. A filmcsinálás – annak is főként az építészettel érintkező része – a szenvedélyemmé tudott válni az utóbbi években. Ezt a missziót az építészek is értékelik: decemberben Kós Károly-díjjal tisztelték meg, ami azért némi képp zavarbaejtő.

A közelmúltban jelent meg Mihály Zoltán fotóművésszel közös könyve, a Kárpát-koszorú, Csángóföldtől Őrvidékig alcimmel. Olvastam a fotóművésszel készített interjút, s osztom a véleményét, ismerve a könyvet. „Csontos János a maga puritán, egyben sajátos ironikus stílusával nagyon kedvemre valóan értelmezte a képeimet, s közben lényeglátóan, aforisztikusan összefoglalta az adott tájegység jellemzőit. Hitelesen közvetítette a mondandómat, s hozzátette a saját érzésvilágát, tapasztalatát is. Nagyon jó munkakapcsolat alakult ki közöttünk: abban is egyetértünk Csontos Jánossal, hogy nagyon is figyelembe kell vennünk az újkori olvasási szokásokat. Lé-

nyegre törő és tartalmas műveket kell létrehozni, ha el akarjuk juttatni üzeneteinket a ma emberéhez.” Mi vezetett oda, hogy már nem szeretnek olvasni az emberek?

Szerintem szeretnek, ha kedvükre való olvasmányhoz jutnak. Ha nem alázzák meg őket, ha nem fecsérelik a drága idejüket haszontalanságokkal, ködös rébuszokkal. A felgyorsult világ valóban lerövidítette a terjedelmeket: a felszabaduló (szabad)időt felszippantotta a televízió és az internet. Azonkívül az olvasás mindig erőfeszítés is, erre pedig számos felületes embertársunk már nem szívesen kapható. Persze nem az igényességen, hanem a formán kell változtatnia az írástudónak, hogy összetalálkozhassunk félúton.

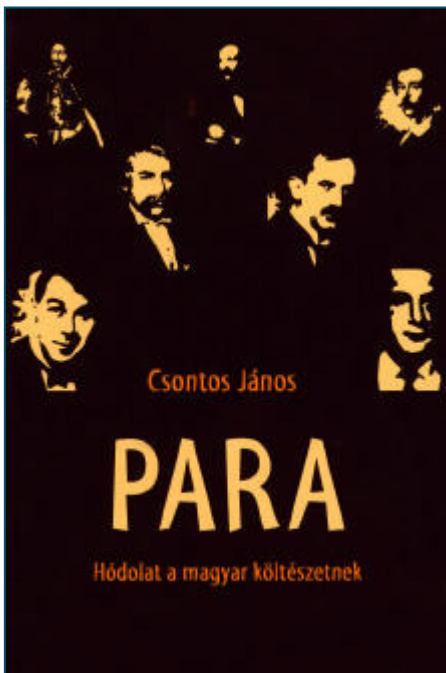
Szabad Európa című, csütörtökönként a Magyar Nemzetben megjelenő glosszáit sokan szerették. Ebből megismerhettük Önt, pedig napi-heti aktuális eseményekről mondta el őszinte véleményét. Vállalva nézetét, nem palástolva politikai, vallási hovatartozását. Nem gondolt arra, hogy egy kötetben érdemes lenne közreadni ezeket az írásokat?

Korábban ezek meg is történtek, ám ahogy öregszem, mindinkább hiúságnak tetszik az ilyesfajta öndokumentálás. Ráadásul ezekből a tárcákból épp azok a darabok tűnnek maradandónak, amelyek nem a politikai aktualitásokhoz kötődnek. A XXI. század első évtizede nekünk, magyaroknak finoman szólva nem volt politikai sikertörténet. Vajon érdemes-e önkínzóan emlé-

kezetni magunkat nemzeti kudarcainkra? Másrészt egy ilyen kötet kétségkívül tanulság is lehet lányainknak, fiainknak: ha lehet, ne essenek bele ugyanazokba a hibákba...

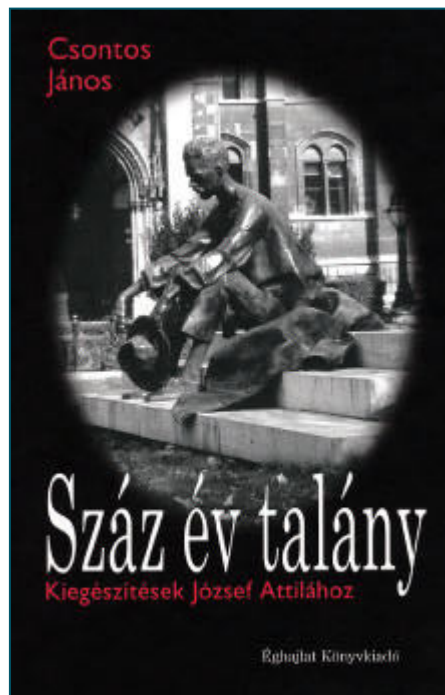
Munkásságát ismerve nem lepett meg az sem, hogy Ön hívő ember. Örömmel láttam családjával vasárnapi istentiszteleteken. Kérem, mutassa be olvasóinknak családját!

Zita, a feleségem végzettségét tekintve magyar–angol szakos tanár, de kulturális menedzserként is tevékenykedik – mostanság éppen

filmes vállalkozásaink körül, beleértve az angol nyelvű változatok létrehozását is. Két nagylányt és egy fiút nevelünk. Eszter most van túl első vizsgaidőszakján a jogi karon, Kata művészi hajlamokkal megáldott gimnazista, a tízéves Ábel pedig lelkes, igazolt focista. Mindhármán szépek és okosak. Életünk középpontjában – eltekintve az én kissé zaklattott pályámtól – mindenképp a család van: ez ad értelmet az életnek, ez nyújt olykor menedéket. A vallásos nevelés ebben a közegben szinte magától értetődik, a keresztségtől a hitoktatáson és templomba járáson át az első áldozásig. A hit támpont a nehéz helyzetekben; de nem tagadható, hogy ebben a világban ez is olyan küzdelmes terep lett, mint maga az élet...

„Közéleti kérdésekről erkölcsi megközelítésben” címmel 2007 februárjában tartott előadást Zuglóban. Nagyon tetszett a Máraitól idézett ajánlás az est meghívóján. „...A hazáról... Mindig, mindent adjál oda hazádnak. A világnak nincsen semmiféle értelme számokra hazád nélkül. Ne várj jót a hazától, s ne sópánkodj, ha megbántanak a haza nevében. Mindez érdektelen. Egyáltalán semmit ne várj a hazától. Csak adjál azt, ami legjobb az életedben. Ez a legfőbb parancs. Bitang, aki ezt a parancsot nem ismeri.” Erről szeretném kérdezni.

Mi a hazában vagyunk, a haza meg miben-nünk. Ha bármelyik viszony bicsaklik, ott baj van. A magyarságnak manapság – jó néhány évtized ideológiai aknamunkája folytán – akut identitásgondjai vannak. Ez még Közép-Európában sem törvényszerű, sőt mi vagyunk a kivétel. Belepusztulunk, ha a hazával nem rendezzük lelki viszonyunkat. Ezek nem holmi szépégek: ezekért a felismerésekért (hogy például a hazaszeretet gazdasági lendítőerő) újabb Nobel-díjakat lehet kapni. Pedig nemigen olvasták Tamási Áront: „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.” Márai, a nagy emigráns továbbment: azért vagyunk, hogy itt legyünk otthon, feltétel nélkül. Az urbanisztika

tudománya „emlékezetességre való törekvésnek” nevezi azt a képességet, hogy miért érdemes elutazni egy városba vagy egy országba olyasmért, ami másutt nem lelhető fel. Ez azonban csupán a felszín, a turisztikai metodika. A fő kérdés: miért érdemes „elutazni” a saját hazánkba? A nemrég elhunyt építész mester, Reischl Gábor életmottója volt: „A hazát részvétellel kell szeretni.” Márai is erről beszél. Részvétel, részvétel nélkül nincs haza.

Nagyítás címmel nemrég hetilap jelent meg, amelynek főszerkesztője.

Ez a hetilap nagy váltás az életben: a politika felől visszatértem a kultúra irányába. Igyekszünk megtörni az e területen kialakult áldatlan monopóliumot, az értelmes beszéd és az értékközpontú gondolkodás jegyében. Ugrás a sötétbe: vajon van-e még piaca az ilyesminek?

Megköszönve az interjút arra kérem, hogy olvasóinknak válasszunk közösen egy verset.

Csontos János: Száz év talány. Kiegészítések József Attilához

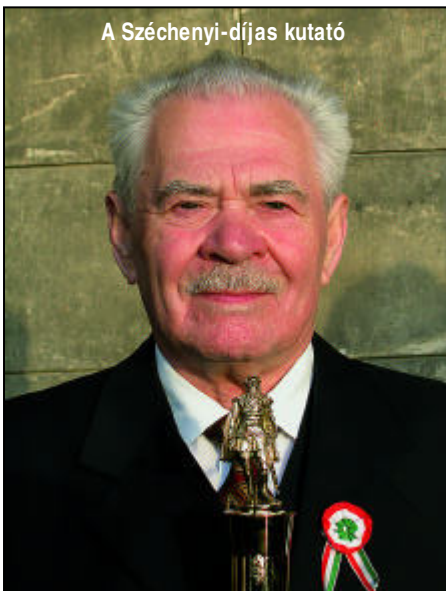
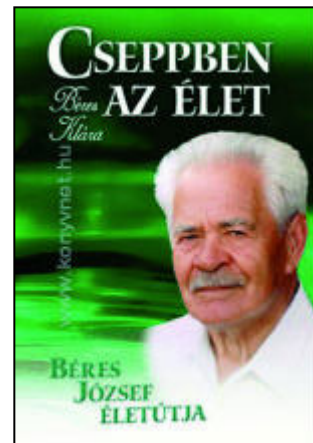
Én költő vagyok, de nem kell dicsőség, ne ünnepelje bennem senki hőség, ily ünneplést én Istenre hagyok. Ő az, hogy nincs nagy, kinél nincs nagyobb. Versem azé, ki szívem versbe kérte és nékem elég a barátság érte. Én barát vagyok, de nem kell bizalmasság, ne játsszon nékem senki lelki bátyát, az ily rokonság nemkívánatos. Az én szerettem ott van otthonos, hol létező tudás a földi nincsen. Mert nékem épp elég az ilyen Isten.

Gréczi László

„CSEPPBEN AZ ÉLET”

Tiszteletadás Béres Doktor születésének 90. évfordulóján

Talán nincs ma olyan magyar ember határainkon innen és túl, aki ne hallott volna dr. Béres Józsefről és az ő sok üldöztetést, agyonhallgatást megélt s végül sikerre vitt találmányáról, a Béres Cseppről. A betegek körében dokorként tisztelt és szóltított kisvárdai kutató, mindnyájunk Jóska bácsija az idén februárban töltötte volna be 90. életévét.

„Okos, aki érti az embereket;
aki önmagát érti: ihletett;
Hatalmas, aki másokat legyőz;
aki önmagát legyőzi: erős.
Aki törekszik: nincs híján akaratnak;
aki megelégszik: gazdag.
Aki nem veszti természetét: hosszúéletű;
aki nem veszti emlékezetét: örökéletű.”

Lao-ce: Tao Te King. Az út, 33. vers
(Weöres Sándor ford.)

A kerek születési évfordulót számos megemlékezés mellett azzal is megtisztelte a Béres Gyógyszergyár, hogy elkészítette a „Szirtfoknak lenni” című, 1999-ben megjelent sikeres életrajzi könyv bővített változatát. A „Cseppben az élet” címet viselő emlékkötet immár egy befejezett életművet értékel, hiszen Béres doktor földi életútja négy éve, 2006 márciusában lezárult.

„Úgy nyújtom át ezt az írást, mint egyfajta kötelező olvasmányt – mondta Béres Klára szerző a könyv bemutatóján. – Nem szerénytelenségből, hanem abból a mély meggyőződésből, hogy egy kivételes ember kivételes sorsát végig követve olyan erőforráshoz jutunk, melyre mindannyi-

unknak szüksége van. Példát kapunk szorgalomból, kitartásból, emberségből, igaz értékekből. Példát, melyből meríthetünk, és melyre támaszkodhatunk. És hitet. Hitet abban, hogy semmi nem reménytelen, semmi nem hiábavaló, hogy létezik a Gondviselés, és győz az igazság.”

A „Cseppben az élet” – megőrizve az eredeti mű teljes tartalmát – számba veszi az életrajzból még hiányzott hét év eseményeit. Hála a Jóistennek, Béres Józsefnek

élete alkonyán megadatott a siker: a szakmai is, a közéleti is. 2000-ben gyógyszerre nyilvánították élete főművét, a Béres Cseppet. „Amikor azt kérdezték tőlem, hogy tudtam kitartani, hogyan lehetett annyi ellenállással szemben bátorságom és erőm, éppen ebben találtam meg a feleletet. Úgy, hogy nem a magam hasznát kerestem, nem a magam érdekeit szolgáltam a munkám, eredményeimmel embertársaimon akartam segíteni” – így fogalmazta meg ars poeticáját. Az egészségvédelemért, az immunrendszer megerősítéséért végzett fáradhatatlan munkásságáért 2002-ben megkapta a legrangosabb hazai tudományos elismerést, a *Széchenyi-díjat*.

Ezen kívül még számtalan szakmai és közéleti elismerésben volt része. 2004-

ben a *Hűség a Hazához Érdemrend Nagykereszttel* tüntették ki. Ezt a rendszerváltozás óta tanúsított erkölcsi tisztaságáért, abból fakadó tiszteletet érdemlő magatartásáért, cselekedeteiért kapta, amelyekkel a hazához való hűségét, példamutató nemzeti öntudatát bizonyította. Életének utolsó évében alanyi jogon tagja lett a *Történelmi Vitézi Rendnek*, amelyre különösen büszke volt. Sorolhatnánk még a különböző társaságoknak, alapítványoknak, intézményeknek a nevét is, amelyekben gazdag közéleti tevékenységét kifejtette.

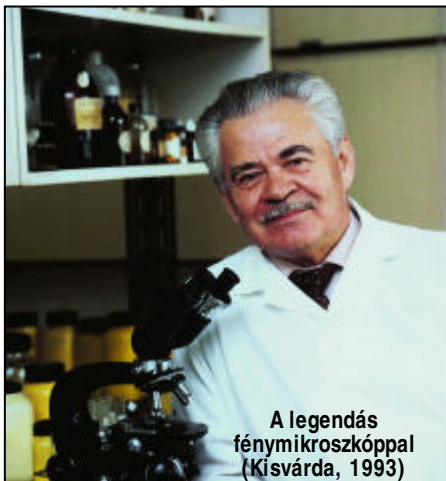
Nos, vegye kezébe jó szívvel az emlékkötetet az Olvasó, amely különleges meglepetést is tartogat a számára. Mint ahogy ajándékot kapott a család a sorstól, amikor az édesapa halála után a padláson meglelvén régi katonaládáját, gyöngybetűkkel teleírt megsárgult füzetet találtak: benne a fiatal Béres József három szépirodalmi írása aludta Csipkerózsika-álmát. Az egyik egy megható vers, a „Három karácsonyfa balladája”, amelyet a 23 éves Béres József írt 1943 karácsonyán, a háború idején, a Kárpátokban. A másik kettő novella, amelyek 1953-ban születtek. A „Sisak” című történet főszereplője egy hihe-

Szántóföldi burgonyakísérlet bemutatója (Kisvárdá, 1967)

Segítségre váró emberek az otthona előtt (Kisvárdá, 1990)

A legendás fénymikroszkóppal (Kisvárdá, 1993)

A szolnoki Béres Gyógyszergyár avatása 1999-ben Orbán Viktor miniszterelnökkel

A Széchenyi-díj átvétele után fiával és menyével a magyar parlamentben (2002)

Három unokájával, Melindával Marcellel és Mersével

tetlenül okos kutya, Sisak, és a bajtársaival maximálisan szolidáris fiatal katonatiszt, maga Béres József. Az „Élet a Halál árnyékában” című írás az élet nagy kérdéseire keresi a választ egy idős tanítója halálra készülődése kapcsán. Természetesen mindhárom alkotás bekerült az emlékkötetbe, hogy újabb színes ecsetvonással gazdagodhasson a mély érzésekkel átítatott emberről, Béres doktrórról alkotott képünk.

A „Cseppben az élet” című, eme legújabb kötetét forgatva Béres Klárának, különösen meghatótt engem, ahogy feldol-

gozta magában az elkerülhetlent, az élet utolsó állomását. Az idősödő após állapotáért aggódó meny íme csodás hitelét adja annak a bölcs mondásnak, amely szerint a család építőkövei nem pusztán a génnek, hanem a lélek.

„Nem készült a Halálra, tán ez az egyetlen, amiért perben maradt a sorssal ... Még élni szeretett volna. Még örülni akart az életnek, még várta a tavaszt. Tán ez az egyetlen, amit nem adott meg neki a Jóisten. De valahol mégis érzem a zsigereimben, hogy a gondviselés már a születésénél úgy szegődött melléje, hogy őt soha el nem hagyhatta. Arra gondolok hát, hogy azért kellett elmennie, hogy megmeneküljön egy nagyobb fájdalomtól, azért, hogy

a kiszolgáltatottság nyomorúságával soha ne kelljen szembenéznie.

Elmerengek, mint már sokszor, a szeretetről, a szeretet megtartó és összetartó erejéről, és arról, milyen fontos, hogy a szeretet megnyilvánuljon, hogy érezhető legyen. Az életünk, akár tudomást veszünk róla, akár nem, egy hihetetlenül törékeny csoda, amelyről soha nem tudhatjuk, meddig a miénk. Bármi-kor elveszhet. És ha elveszik, a ki nem mondott, át nem adott szeretet megemészthetetlenül bennünk marad, örökre fájón. Amikor elvesztettük apukát, nagyon fájt. A véggel való szembesülés, a 'többé soha' megélése leírhatatlanul mély sebet vág a lélekbe, bármennyire is tisztában vagy azzal, hogy elkerülhetetlen, és bármennyire is azt hiszed, felkészültél a viselésére. De ha megadtál mindent az elmenőknek, ha érezte a szereteted, a gondoskodásod, nagy segítségére szolgál a megnyugvásban. Nekünk Jóskával nagyon sokat segített a tudat, hogy életében mindent megadtunk apósomnak akkor, amikor

még adhattunk, hogy törődünk vele akkor, amikor még törődhattunk vele, és szeretettük, amíg érezhette. Sokszor gondolom azt, hogy a családban megmutatkozó gondoskodó szeretet nagyon sokat jelentett a számára. És hozzáteszem azt is: lehet, hogy nekünk, itt maradóknak még többet. Mert nyugodt, békés szeretettel emlékezhetünk mindig vissza rá.”

A könyv kapható a nagyobb könyvesboltokban és a www.beres.hu oldalon.

Varsádi Zsuzsa

Helena Kowalska 1905. augusztus 25-én született Glogowiec faluban. Szülei nagyon vallásosak emberek voltak. Tíz gyermekük született, Helena volt a harmadik. Már két nappal születése után megkeresztelték a Szent Kázmér egyházközségben, Swinice Warckie-ben. Hét éves volt, amikor először halotta Istentől az elhívást a zárdai életre. Korán, kilenc évesen lett elsőáldozó.

Egy ismerős családnál, Bryszewskiéknél, a lódzi Aleksandrówban tizenhat évesen munkába állt. Egy év elmúltával azonban hazatért a szülői házba és kijelentette, hogy zárdába szeretne lépni. A szülők azonban nem egyeztek bele elhatározásába. Ezt követően Lódzba utazott, hogy ismét munkába álljon. Több helyen dolgozott, többek közt Marcjanna Sadowska boltjában is egy évig. 1924-ben végleges elhatározásra jutott, kolostorba lép. Varsóba utazott, ahol jelentkezett az Irgalmasság Anyja Nővéreinek Kongregációjába. A főnöknő ígéretet tett neki, hogy fölveszi, de azt kérte tőle, hogy a fogadalomtétel előtt készítse elő szerény hozományát, tehát ismét dolgoznia kellett. Még egy évig háztartási kisegítőként dolgozott, majd ismét felvételét kérte a Zytunia-utcai kolostor főnöknőjénél, aki most már nem visszakozott, és felvette a zárdába. Helena elkezdte a próbaidejét, a postulatust.

Helena a krakkói újoncházba került 1926. január 23-án, és a Maria Faustyna nevet kapta beöltöztésekor. A rákövetkező év tavaszától kezdve Isten a lelki sötétséggel ajándékozta meg. Ez a próbatétel másfél évig tartott. Nagypénteken Isten olyan kimondhatatlan szeretettel vonzotta magához az újoncot, amely elfeledtette vele a kiállt kínokat, s tisztán látta, mennyit szenvedett érte Krisztus.

A noviciátust befejezése és a nyolcnapos lelkigyakorlat után, 1928. április 30-án Fausztina nővér letette első ideiglenes fogadalmát. Még ugyanebben az évben, októberben az Irgalmasság Anyja Nővéreinek Kongregációban általános konventet tartottak. Michaela Moraczewska anya lett az általános főnöknő. Ő maradt Fausztina nővér előjárója élete végéig. Fausztina életének nehéz megpróbáltatásaiban ő lett támasza és vigasza. 1928 októberében Fausztina nővért a varsói rendházba küldték, a konyhán lett kiségitő. Majd innen is tovább ment, 1929-ben Vilniusban tartózkodott, hogy az ottani rendház egyik nővérét helyettesítse, aki a harmadik próbatételre készült. Ennek letelte után Varsóba, az újonnan alapított Hetmanska utcai házba kellett mennie dolgozni. 1929 júliusában áthelyezték a Poznan melletti Kiekrzbe, megint konyhai kiségitőnek egy beteg nővér helyett. 1930 májusától a kongregáció plocki házába küldték, ahol felváltva kellett dolgoznia a sütödében, a konyhában és a péküzletben.

1931. február 22-én megjelent neki az Úr Jézus. Az eseményt Fausztina nővér így írja le

Fausztina nővér

Naplójában: „Megpillantottam az Urat fehér ruhában. (...) Kis idő múltán azt mondta Jézus: Fess egy képet annak alapján, amit látsz, ezzel az aláírással: Jézusom, bízom Benned! Azt kívánom, hogy tiszteljék ezt a képet, először a kápolnáokban, aztán az egész világon!”

Fausztina nővér lelki vezetője pszichiátriai vizsgálatot rendelt el a nővérnél, amikor értesült a látomásról. Miután megbizonyosodott arról, hogy Fausztina szellemileg teljesen egészséges, akkor engedélyezte az Irgalmas Üdvözítő képének megfestését a nővér útmutatásai alapján. Jézus azt kérte Fausztina nővértől, hogy Húsvét második vasárnapja az Irgalmasság vasárnapja legyen.

1932 novemberében Fausztina nővér Varsóba utazott a harmadik próbatételére, amely öt hónapig tartott. A harmadik után tesz ki le örök fogadalmukat az Irgalmasság Anyja Nővérei. 1933. április 18-án, az örök fogadalom letétele előtt, Fausztina nővér nyolcnapos lelkigyakorlatra Krakóba utazott. Május 1-én Fausztina örök fogadalmat tett. A szertartást Stanislaw Rospond püspök végezte.

1934 januárjában találkozott először Eugeniusz Kazimirowski festőművésszel, aki később megfestette az Isteni Irgalmasságról a nővér látomása alapján a képet. Március 29-én Fausztina nővér felajánlotta magát és szenvedéseit a bűnösökért, főleg azokért a lelkekért, akik már elvesztették Isten irgalmában való bizalmukat. Júniusban elkészült az Isteni Irgalmasságának festménye. Fausztina nővér elsírta magát a kép láttán, mert nem volt olyan szép az Úr Jézus, mint ahogyan ő látta. Augusztusban Fausztina nővér egészsége olyannyira legyengült, hogy Sopocho páter feladta neki az utolsó kenetet. Ettől viszont egészségi állapota jobbra fordult.

1934. október 26-án Fausztina nővér 17 óra 50 perckor, amikor a növendékekkel együtt vacsorázni indult a kertből, megpillantotta a vilniusi kápolna felett az Úr Jézust olyan alakzatban, ahogyan Őt Plockban látta: a kétirányú – fényes fehér és piros – sugarakkal. A sugarak körülfonták a Kongregáció kápolnáját, a növendékek betegszobáját, és beragyogták az egész világot. 1936 januárjában Fausztina nővér meglátogatta Romuald Jalbrzykowski érseket, vilniusi metropolitát, s elmondta neki, hogy Jézus egy új kongregáció alapítását kéri tőle. Ezt a kérését Jézusnak nem tudta beteljesíteni, mert még abban az évben, szeptemberben, a pradniki kórházba került (ma: II. János Pál Kórház), majd decembertől a következő év márciusáig hosszasan ápolták. 1938. áprilisában ismét kórházba került. Augusztusban megírta utolsó levelét az általános főnöknőnek, amelyben bocsánatot kérte élete minden vétségéért. „Viszontlátásra az égből!” – szavakkal zárta a levelét. Szeptember 2-án, Sopocho atya szeme láttára, a pradniki kórházban elragadtatásba esik. Szeptember 17-én Fausztina nővért visszaviszik a kórházból a kolostorba. Október 5-én 22 óra 45 perckor nagy türelemmel elviselt hosszú szenvedés után, Maria Faustyna Kowalska nővér megtért az Úr Jézushoz, hogy elnyerje örök jutalmát. Halála után két nappal, az Irgalmasság Anyja Nővéreinek Kongregáció krakkói rendházának kertjében levő temetőbe (Lagiewniki), a nővérek közös sírboltjába helyezték.

Fausztina nővér halála után az Isteni Irgalmasság üzenete kezdett elterjedni az egész világon. A lengyel politikai helyzet, a második világháború alatt és után, nem tette lehetővé az Egyház számára, hogy mélyrehatóan tanulmányozza Fausztina nővér írásait. Ennek tudható be, hogy a Vatikán átmenetileg betiltotta a Napló terjesztését. De az Isteni Irgalom tovább vitte az ügyet, és hatására a teológusok alaposan áttanulmányozták Fausztina nővér írásait. Minden kétséget kizáróan megbizonyosodtak afelől, hogy az írásokat csakis Isten sugalmazhatta, hiszen egy egyszerű nővér, aki csak két évig járt iskolába, hogyan tudott ennyire pontosan, lényegre törően és világosan fogalmazni a misztériumokról. Írásaiban semmilyen teológiai hibát nem találtak! Azóta Szent Fausztina nővér művei elfoglalták az őket megillető helyet az egyházi misztikus irodalom legjelentősebb alkotásai között.

Fausztina nővért II. János Pál pápa 1993. április 18-án boldoggá, 2000. április 30-án pedig szentté avatta. Így Fausztina nővér lett a XXI. század első szentje! Mind a boldoggá avatás, mind a szentté avatás Húsvét második vasárnapján, az Irgalmasság vasárnapján történt. Szentté avatása első ideiglenes fogadalmának évfordulóján és egy nappal örökfogadalmának évfordulója előtt volt. Kuruczleky Ilona

Az Irgalmas Jézus képe

Az Irgalmas Jézus képének tisztelete az Isteni Irgalmasság iránti áhítat megengedett formája, amely Boldog Faustyna Kowalska nővér által került ismertetésre. A kép az Isteni Irgalom titkát jeleníti meg, amely legteljesebb módon az Isten Fiának, Jézus Krisztusnak életében, halálában és feltámadásában tárulkozik fel. A legmúltból válasz erre a megszólításra: az Isten iránti bizalom, a felebarát irgalmas szeretete, s annak óhajta, hogy mindenben az Isten akarata teljesüljön. Az Isteni Irgalmasságot megjelenítő kép a következő evangéliumi felhívást juttatja eszünkbe: „*Legyetek tehát irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas!*” (Lk 6,36)

A bizalom és az irgalmasság gyakorlása képezi az Isteni Irgalmasság iránti áhítat lényegét. Ez az a két elem, amely nélkül nem beszélhetünk valódi áhítatról az Isteni Irgalom iránt. Mindkettő feltétele a megígért nagy kegyelmek és földi áldások elnyerésének. Ezen ígéreteket az Úr Jézus fűzte az Isteni Irgalmasság kultuszának Boldog Faustyna Kowalska által ismertetett, és az Egyház által megengedett formáihoz: az Irgalmas Jézus képének tiszteletéhez, az Isteni Irgalmasság rózsafüzére imádkozásához, az Irgalmasság ünnepének (húsvét utáni első vasárnap) megtartásához, az Irgalmasság órájában 15⁰⁰; Jézus kereszthalálának órája) tartott imához, valamint az Isteni Irgalmasság tiszteletének terjesztéséhez.

Rendkívül nagy evangelizációs jelentőséggel bír, úgy az egyéni lelkiesség, mint az egész emberiség életében. „*Előkészít a világot végső visszatérésemre!*” Krisztus valamennyiünket felhív a lelki megújulásra és apostolkodásra. Jézus különösen jutalmazza az Isteni Irgalmasság üzeneteinek terjesztését. „*Azokat a lelkeket, akik irgalmasságom tiszteletét terjesztik, egész életükben megoltalmazom, mint gyengéd anya óvja csecsemőjét. Haláluk óráján pedig nem bírjuk, hanem irgalmas Megváltójuk leszek!*”

Faustyna nővér Jézus diktálására lejegyezte az Isteni Irgalmassággal kapcsolatban mindazon lehetőségeket, amelyek a lélekmentés hatékony eszközei. A Napló nyomán az Egyház az Isteni Irgalmasság öt kultuszát engedélyezte:

AZ IRGALMAS JÉZUS KÉPE

Este, amikor a cellámban voltam, megpillantottam az úr Jézust fehér ruhában. Egyik kezét áldásra emelte, a másikkal megérintette mellén a ruháját. Melléből a ruha nyílásán két hatalmas sugár tört elő, egy piros és egy halvány... Kis idő múlva azt mondta Jézus: „*Fess egy képet annak alapján, amit látsz, ezzel az aláírással: Jézusom, bízom Benned.*” „*Azt kívánom, hogy a képet... húsvét után az első vasárnapon ünnepé-*

Az Irgalmas Jézus-oltár a krakkói kolostor kápolnájában A. Hyla festményével. Faustyna nővért boldoggá avatása után az oltár alatt helyezték örök nyugalomra. (Fotó: Stanislaw Markowski)

lyesen áldják meg. Ez a vasárnap legyen az Irgalmasság ünnepe!” ...

Mint feltámadt Üdvözítőt ábrázolja Őt a kép, aki szenvedése és kereszthalála árán megváltott minket. Krisztusnak ezen a képén jellemző a két sugár. „*A halvány sugár a vizet jelenti, amely a lelket tisztítja meg, a piros a vért, amely a lélek élete...*” „*Boldog, aki ezek árnyékában él.*” A lelket a keresztség és bűnbánat szentsége tisztítja meg, és legbőségesebben az Oltáriszentség táplálja. A két sugár tehát a szentségeket és a Szentlélek összes kegyelmét jelenti, amelynek bibliai jelképe a víz, valamint az új szövetséget Isten és ember között, amelyet Jézus az Ő vére által kötött. A kép így értelmezett kultuszához az Úr különböző ígéreteket fűzött: örök üdvösséget, a keresztyén tökéletesség útján nagy előrehaladást, a boldog halál kegyelmét és minden más kegyelmet, amelyet az emberek bizalommal kérnek. „*A kép által sok kegyelmet fogok kiosztani a lelkeknek, ezért hozzáférhetővé kell tenni minden lélek számára.*”

AZ IRGALMAS JÉZUS ÜNNEPE

„*Azt kívánom, hogy legyen az Irgalmasságnak ünnepe. Azt kívánom, hogy a képet, amelyet ecsettel fogsz megfesteni, húsvét után az első vasárnapon ünnepélyesen áldják meg! Ez a vasárnap legyen az Irgalmasság ünnepe.*”

Az Irgalmasság ünnepének Húsvét utáni első vasárnapra történő helyezése mély teológiai értelemmel bír, amely a megváltás húsvéti titka és az Isteni Irgalmasság titka között fennálló szoros összefüggésre utal. Ezt az összefüggést hangsúlyozza az ünnepet előkészítő Isteni Irgal-

massághoz végzett kilenced, amit Nagypénteken kell elkezdeni.

„*Aki ezen a napon az Élet Forrásához járul, bűnei és az értük járó büntetés teljes elengedését nyeri el. Ezen a napon megnyílik irgalmam mélysége: a kegyelmek tengerét árasztom minden lélekre, aki irgalmam forrásához közelít. Egy lélek se féljen közeledni hozzám, még ha bűnei skarlátpirosak lennének is.*” Ennek a nagy kegyelemnek az elnyeréséhez teljesíteni kell az Isteni Irgalma iránti tisztelet feltételeit, amelyek: – a bizalom Isten jóságában, – a felebaráti szeretet gyakorlása, – a megszentelő kegyelem állapotában (szentgyónás után) méltó Szentáldozás.

Jézus mondta: „*Egyetlen lélek sem nyerhet megigazolást, amíg nem fordul bizalommal irgalmasságomhoz. Ezért kell a húsvét utáni első vasárnapot Irgalmasságnak szentelni. A papok ezen a napon hirdessék a lelkeknek nagy és végtelen irgalmamat.*”

AZ ISTENI IRGALMAS SÁG RÓZSAFÜZÉRE

Ebben az imában irgalmat kérünk magunknak és az egész világnak. Ezzel az irgalmasság cselekedetét gyakoroljuk. A hívők elnyerhetik Krisztus ígéretét, amely főleg haláluk óráját illeti: a megtérés kegyelmét és a békés halált. Nemcsak azok, akik ezt a rózsafüzért imádkozzák, hanem a haldoklók is, akik mellett ezt mások mondják. Jézus mondta: „*Ha ezt az imát haldokló mellett mondják, mérséklődik Isten haragja, és mérhetetlen irgalom veszi körül a lelket.*” Az általános ígéret így hangzik: „*Úgy tetszik nekem, hogy ez által az ima által mindent megadjak, amire engem kértek, ... ha ez megegyezik akaratommal.*” Mindaz, ami nem egyezik Isten akaratával, nem jó az embernek sem, főleg örök boldogságára vonatkozóan.

Más helyen ezt mondta Jézus: „*E rózsafüzér imádkozásával közelebb hozod hozzám az emberiséget.*” „*Azokat a lelkeket, akik ezt a rózsafüzért imádkozzák, már életükben körülöleli irgalmam, különösen pedig haláluk óráján.*”

Bevezetés: Miatyánk, Üdvözlégy, Hiszekegy.

Nagy szemekre: „*Örök Atya! Felajánljuk Neked a Te mindenek felett szeretett Fiadnak, a mi Urunk, Jézus Krisztusnak, akit mi is oly nagyon szeretünk, testét és véré, lelkét és istenségét, engesztelésül bűneinkért és az egész világ bűneierért.*”

Kis szemekre: „*Jézus fájdalmas szenvedésért irgalmazz nekünk és az egész világnak!*”

Befejezésre (háromszor): „*Szent Isten, Szent, Erős Isten, Szent, Halhatatlan Isten, irgalmazz nekünk és az egész világnak!*”

(Egri főegyházmegyei engedéllyel.

Nr. 653/1998)

Szent Kereszt

POSZTER

A kegyelemről híres
Irgalmas Jézus-kép a
Kraków – tagiewniki
kegyhelyről. Az eredeti
képen a felirat:

JEZU, UFAM TOBIE

A close-up photograph of a person's face, focusing on the mouth area. The person's eyes are closed, and their mouth is covered by a white, rectangular banner. The banner has the text "JÉZUSOM, BÍZOM BENNED!" written on it in a black, serif font. The person's skin is dark, and their hair is dark and appears to be styled in a way that frames the face. The background is dark and out of focus.

JÉZUSOM, BÍZOM BENNED!

Az erdélyi írófejedelemre emlékeztek Verőcén

Wass Albert tiszta emberségre, haza- és népszerűsége tanít

A kettős állampolgárságról tartott népszavazás – a kommunista kormány ellenpropagandája mellett – kudarcot vallott 2004. december 5-én. Verőcén egy év múlva, 2005. december 5-én Wass Albert szobrának avatása alkalmából több ezres tömeg demonstrált, emlékezve e szegyetlenes napra. Az írófejedelem szobránál azóta hagyományosan minden évben megemlékeznek az író születésének évfordulójáról. Idén 2010. január 9-én tartottak ünnepséget Bethlen Farkas polgármester és a Verőcei Polgári Kör hívogató szavára. A zuhogó eső ellenére megtelt a Wass Albert szobra előtti tér. még a délvidéki Zentáról is érkeztek vendégek.

Harrach Péter, az országgyűlés alelnöke, a terület országgyűlési képviselője a jeles író közéleti szerepléséről, valamint az emberről szóló beszédében. Hangsúlyozta: – Noha szeretett szülőföldjéről távozásra kényszerítették, mindig erdélyinek vallotta magát, és szeretettel szolt az otthon maradtokról. Meleg kapcsolatot ápolt gyermekeivel, unokáival, s az a spirituális erő, amelyet a Jóistentől kapott, elidegeníthetlenné tette elszakított hazájától. Írásaival az egész magyar társadalomnak üzent, amelyből tiszta emberség, a szülőföld- és a nép szeretete árad.

Az Országgyűlés alelnöke utalt

egy 2003-as országos felmérésre, amely szerint a nyilatkozók 76 százaléka vélekedett úgy, hogy *magyar az, aki magyar állampolgár és az országhatáron belül él.* Harrach Péter szerint ez az eredmény köszönhető a *kádári kommunista önkirekesztő politikának*, amely gondolkodásmód ma már elfogadhatatlan. Wass Albert írásaival épp azt üzeni a fiataloknak, hogy a határainkon túl is élnek magyarok, a legfontosabb érték pedig a tiszta emberség, és a szülőföld szeretete. A terület országgyűlési képviselője rámutatott, olyan szemléletre van szükség, amelyben megjelenik a nemzeti érdek. A kommunistákat viszont nem érdekli más, csak a harácsoltság – mondta. *Isten éltesse Magyarországot* – zárta gondolatait Harrach Péter, az ünnepi esemény szónoka.

Fotó: Frigyesi Ágnes

A helyi iskolások szavalataival, valamint csodálatos tárogató muzsikával ért véget az ünnepség.

Wass Albert előtt tisztelegve immár harmadik alkalommal rendeztek *emléktúrát* Verőcén a helyi fiatalok szintén január 9-én. Idén több, mint ötszázán jelentkeztek a 44, a 28, a 18, valamint 20 kilométeres távra. A benevezési díj összegét a *Kárpát-Haza templom* felépítése javára ajánlották fel a természetjáró fiatalok.

Wass Albert 1908. január 8-án a Kolozsvár megyei *Válaszúton* született költő, író, szerkesztő, erdőmérnök, egyetemi professzor, irodalmi szervező, kétszer *Baumgarten-díjjal* ismerték el korai műveit, majd az 1948-ban magyarul, ezután németül, spanyolul és angolul is megjelent, *Adjátok vissza a hegyeim!* című regénye után 50 évig tiltott író volt Magyarországon. Az egymás után megjelenő művei révén méltó helyre emelték őt olvasói a közép-európai és magyar irodalmi életben. A verőcei Wass Albert-szobor Tóth Dávid szobrászművész alkotása. A megkoszorúzott írófejedelem esővel áztatott szobra előtt mi más juthat eszünkbe, mint egyik legszebb vallomása: *„Amikor kimondom ezt a szót, 'Erdély', ebben benne van minden: a szívem, a lelkem, az agysejtjeim molekulái, mindaz, ami voltam, vagyok és leszek, tulipános bölcsőmtől a kopjafáig.”*

Frigyesi Ágnes

Tizenhat évvel ezelőtt néhány futballmérkőzéssel, közös bálokkal és a Citrompótló Diák Zsebujság megjelenésével kezdődött az a közös együttműködés, amely mára dél-pesti katolikus ifjúsági közösségeket összefogja. Jelenleg ide tartozik a 18–23. kerületek katolikus ifjúsága, a 173-as cserkészcsapat és a Dél-pesti Katolikus Gitárklub is – tudtam meg Takács Henriktől, aki a közösség jelenlegi elnöke.

Kezdetben havonta kerületi ifjúsági találkozót

Ahol a közösség összeköt minket

2009-ben Rárópusztán töltöttek együtt egy hetet, ahol arról beszélgettek Gödölle Márton atyával, milyen volt Jézus világnézete, az emberekhez és Istenhez való viszonya. Az előadások mellett jutott idő focira, kötélhúzásra és pingpongra. „Részt vettünk indiai szentmisén, ahol az atyáink száriba öltözve mutatták be az áldozatot a virágokkal és füstölökkel feldíszített ebédlőben. Meghódítottuk Salgó és Somoskő várát is – meséli emlékeit Füssi Zoltán.

Évek óta szerveznek gitáros összejöveteleket, amely a fiata-

szerveztek a környékbeli hittan csoportok részére, de szerették volna, ha egy mozgalom állna a szervezések mögött. Így vették fel a kapcsolatot a Katolikus Ifjúsági Mozgalommal (KIM), amelynek eredményeként egyházi háttérrel is sikerült találniuk. Ezek után Dél-pesti KIM néven működtek tovább és keresték a kapcsolatot minden olyan atyával és fiatalokból álló csoporttal, akik hajlandók voltak bekapcsolódni a közös munkába.

Henrik elmondta, mint vezető lehetőséget biztosít mindenkinek ahhoz, hogy a közös munkából kivegye a részét, ezért minden szervezésre jellemző a közösségi szellem, legyen az plakáttervezés, vagy egy-egy találkozó előkészítése. Rendszeresek az ifjúsági bálók, a gitáros találkozók, minden adventban és nagyböjtben dél-pesti ifjúsági találkozót szerveznek és jelentős létszámmal képviseltetik magukat az országos rendezvényeken, mint a márianosztrai zarándoklat, vagy az élő rózsafüzér.

2008-ban Szád vár környékén rendezték meg a nyári táborát, ahová négy különböző plébániáról érkeztek a fiatalok. A közös programok nem nélkülözték az izgalmat, hiszen részt vehettek éjszakai kiránduláson, ahol hazafelé lámpa nélkül, egyedül kellett boldogulniuk a bátor vállalkozóknak. Építettek oltárt az erdőben, ahol jó időben a szentmisét tartották és hajnalban meglátogatták a szádi várat. De nem hiányoztak az esti táborüzek, a sportversenyek, a reggeli

ébredők, a jó hangulatú közös étkezések sem.

loknak lehetőséget biztosít arra, hogy megtanuljanak gitározni és megismerjék a gitáros dalokat, valamint együtt zenéljenek a szentmiséken. Ezekből az összejövetelekből nőtt ki tizenegy éve a Nyári Gitáros Kiképző Tábor, ahol néhány napot eltöltve egy vidéki plébánián együtt énekelnek, zenélnek.

Legutóbbi adventi ifjúsági találkozón a Soroksár-újtelepi Fatimai Szűzanya tiszteletére épült Szent István király plébániatemplomban arra keresték a választ a fiatalok, hogyan tapasztalhatják meg Isten gondoskodó szeretetét, jelenlétét az érzékszerveik segítségével a mindennapokban. A találkozó egy indiai kollégiumról szóló vetítéssel vette kezdetét, amelynek a felújítására gyűjtöttek a szentmise perselyezésében. A szentmise után a plébániaépületben agapé várta a résztvevőket, ahol mód nyílt beszélgetésre. „Úgy érzem kicsit sikerült kiszakadnunk a mindennapok rohanásából és egymásra és Istenre figyelhettünk. Nagy megerősítést jelent egy ilyen ifjúsági találkozó, mert láthatom, hogy sok ember próbál az enyéimhez hasonló elvek szerint élni – mondta Tamási Dóra.”

Rózsásné Kubányi Andrea

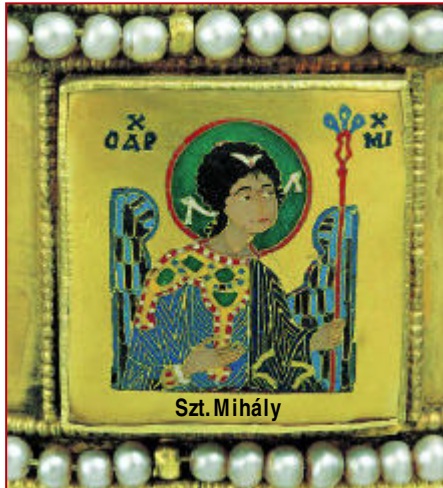
Szent Korona

Az angyalok szinte mindenütt láthatóan jelen vannak nálunk Magyarországon. A templomokban ez teljesen érthető. A köztereken, nemzeti emlékhelyeinken már kevésbé, de mégis találkozunk velük. Központi hely a Hősök tere, az Országház, régi címerünk szinte mindenütt. Megérteni a jelenséget csak akkor lehet, ha számot vetünk őseink hitével, felfogásával. Meggyőződésük volt, hogy Koronánkat angyal hozta, vagy másként: angyali korona. A meggyőződés aztán kifejeződik az alkotásokban, amit lépten – nyomon észlelhetünk. Kíséréljük meg sorba venni őket. Nézzük elsőnek a címet.

Angyalok tartják a címet, vagy másként a címer fölött a Koronát. Ahol régi, hagyományos képről van szó, ott így van. Eltérést abban láthatunk, hogy az angyalok egyformák-e, vagy különbözőek. Ahol egyformák, ott gesztenye-színű hajjal és világos alakban jelennek meg. A királyság – imperium – és a papság – sacerdotium – kifejezői. Az angyaloknak sohasem a földi hatalom, vagy előny a fontos, hanem az, hogy Krisztus birodalma a földön is rendezetten, jól, nemesen, igazságosan, békésen, bátran és alázatosan valósuljon meg, s így kormányozzák. Miután országunk, a Kárpát-medence az angyalok Királynőjének a földi tulajdona és öröksége, az angyalok fokozott gondot viselnek, viselnének rá (ha hagynók!). A meggyőződés azt sugallja, hogy ők országunk őrangyalai. A címet illetően közömbös, hogy a kicsi, vagy a közép címerrel van szó. A másik változatra ugyanez érvényes, abban viszont az egyik angyal világos-barna, majdnem szőke, míg a másik sötét-barna, csaknem fekete. A fekete, vagy sötétebb angyal Szent Mihály, míg a világosabb, vagy fehér Szent Gábor. Sokan azt hitték, hogy Ők ketten Magyarország őrangyalai. Ez nincs így, de történetünkben mindketten jelentős szerepet játszanak. 1990-ben, amikor a címerrel döntött az országgyűlés komoly vita után fogadták el, hogy a Korona visszakérüljön a címerre, azaz régi helyére, az angyalokról azonban nem esett szó. Ez a tény meg is látszik országunk mostani történetén. Ha nincs szükségünk védelmükre, segítségüket nem igényeljük, akkor a következményeken nincs mit csodálkoznunk, hiszen az ellenség jelen van, ahogy a bukott angyalokról szóló cikkben már szó volt erről, s mi védtelenebbek vagyunk.

Említettem fentebb, hogy angyali koronának hitték eleink a Szent Koronát, vagy másként hívva, angyal hozta Koronának. Itt megint több elképzelés, helyesebben meggyőződés búvik meg. A Varsói Krónika tudósít arról, hogy II. Szilveszter pápa a Koronát eredetileg a len-

gyeleknek szánta, azaz I. Mieszko lengyel fejedelemnek, sőt akad olyan forrás is, ami szerint Ottó is ezt szerette volna. A pápa azonban köz-

vetlenül az adományozás előtti éjszakán álmot látott, s e szerint a reggel jelentkező küldöttségnek szánja az Úr az előkészített Koronát. Reggel pedig István követségében Asztrik, Kalocsai püspök érkezett meg küldöttségével. A Korona tehát a Varsói Krónika tanúsága alapján így került Istvánhoz, s lett a magyarok Szent Koronája. Kiegészítésként még megjegyzendő, hogy Szent Gábor főangyal volt, akit álmában Szilveszter pápa látott. Ha elfogadjuk a tényeket, akkor különös fontosságot, súlyt tulajdonítunk magának a Koronának. Gábor főangyal ugyanis Isten különleges hírvivője, aki az üdvösség legfontosabb mozzanatáról tudósít. Ő jelenik meg Máriának, hogy beleegyezését kérje a Megtestesüléshöz. Ő figyelmezteti Józsefet a veszélyre, ami várna a Gyermekre, s készíti menekülésre Egyiptomba, majd értesíti, hogy immár hazatérhet stb. Világi ügyekben, azonban tudomásunk szerint nem avatkozik, kivéve a Korona adományozását. (Nem szeretnék viták keresztüztébe kerülni, ezért el tudom fogadni a visszaadás tényét is, ami viszont a Korona sugalmazására utalna. Ez viszont más kérdés, így más cikk tárgya lehetne.) Tény viszont, ha Isten legfőbb követének engedi meg, hogy a Korona sorsát közölje, akkor valóban szent az, s a többiek közül kiemelkedik. A Szent Korona pedig tényleg ilyen, egyedüli a koronák között.

Angyali koronának tartották őseink, mert meggyőződésük volt, hogy tökéletessége miatt nem lehet emberi eredetű. Ha mégis emberi volna, akkor sugalmazott, s angyali közreműködés eredménye. Ez a hit tehát eredetére vonatkozott. Egyébként minden titokzatossága ellenére rendkívül logikus, világos, hiszen ha égi, akkor an-

gyal hozta, ha földi, akkor angyal segített készítésekor. A Korona, mint alkotás, mind művészeti szempontból, mind mondanivalóját tekintve messze kitűnik korából, s ezt a kiválóságot, tökéletességet meg kell magyarázni. A természetfeletti kapcsolat, az angyalok szerepe tehát ennek eleget. Miután most nem a Szent Koronát elemezzük, a részletektől eltekinthetünk.

A Szent Korona angyalokhoz többek között azért kötődik, mert a bronzcsánók is láthatók. Jelenleg elől Krisztus – Pantokrátor = Mindenek Ura – alatt jobb és baloldalon Szent Gábor és Szent Mihály főangyalok képe van. Az egész a bronzsot kettősség jellemzi. Ez érvényesül mind az angyalok esetében, mind a szenteknél. Más szavakkal gyógyítók és katonák vannak rajta. A szentek esetében ez teljesen világos. Az angyaloknál ma talán azért nem egészen egyértelmű, mert csak két kép van jelenleg rajta. Erre még visszatérünk később. A kettős szerep – védelem és egészség – nemcsak a királyra vonatkozik, azaz feladatához ő kap égi védelmet és egészséget, hanem az ország megvédéséhez és egészségének biztosításához is. Az már ráadás – ám kiemelten fontos és sorsszerű –, hogy az ország és nemzet küldetését meghatározó feladatot szintén jelenti. Ez egyértelműen látszik történelmünkön, különösen az Egyház és kereszténység, azaz az élet és emberiség védelmén. Nemhiába kapta az ország Európától a „Kereszténység Védőbástyája” kitüntető címet. Az egészség védelmét illetően minderre kevésbé került sor, jóllehet az ország adottságai a gyógyvizek és a sok gyógynövény alapján erre kiemelten képessé tennék.

Szent Mihály szerepe a védelem, a küzdelem terén egyértelmű. Ő az égi seregek vezére, a Sátán letaszítója, és vezeti a folyamatos harcot a Gonosz és társai ellen. Szent Gábor szerepe viszont némi magyarázatot igényel. Ő az Úr első számú hírvivője. Az üdvösség szempontjából elsőrendű szerepéről már fentebb esett szó. Azt kell még kifejtenuk, hogy az üdvösség lényegében nem más, mint a lélek egészsége és gyógyulása. A bűn okozta az ember eredeti ter-

és Angyalok

mészetének megromlását, meggyengülését. Az értelem elhomályosult, az akarat rosszra hajló lett. Az eljött Megváltó erre, teljesítve adósságunkat, elégtételt adva, gyógyírt hozott. Ennek előkészítő és betöltő hírért hozta Gábor, azaz gyógyítás ígértét, az idő teljességének meghirdetését.

Az angyalokat illetően a Szent Koronának még van további mondanivalója. Igaz ma nincs rajta több angyal, s a hátsó két uralkodó kép nem volt ott kezdetben. Az eredeti két zománckép vonatkozásában a szakértők között komoly vita van. Bennünket az a vélemény érint, amely azokat angyaloknak tartja. Nézzük meg ezt részletesebben. Ezen vélekedés azt állítja, hogy hátul a ma Dukász Mihály kép alatt Konstantin és Geobicász helyén angyalok képe volt. Nevezetesen: Szent Ráfáel és Szent Uriel főangyal. A mondanivalót illetően ez sokkal inkább megfelel a Koronának, mint a mai helyzet. Ha gyógyító szentek és angyalok vannak a Koronán, akkor Ráfáel igazán oda való. Az Ó-szövegségben található Tóbiás könyve hosszan írja le ténykedését, amit a középkori legendák megerősítenek. Igaz a zsidók és a protestánsok ezt a könyvet nem tartják kánonjuk részének, hanem apokrifnek. Ez azonban a lényegen mit sem változtat. Ráfáel igazi gyógyító angyal. Tisztelete így terjedt el mind a nyugati, mind a keleti Egyházban. Nehezebb a helyzet Uriellel. Ő a végítélet egyik végrehajtó angyala. A keleti Egyházban maradt fenn neve és szerepe. A végső időkben pedig a harc egészen kiéleződik. Végrehajtani, azt megnyerni csak katona, harcos tudja. Így végső soron világos, hogy Uriel szintén katona angyal, ahogy Szent Mihály. Azaz a négy angyal megfelel a négy szentnek. Két katona és két gyógyító angyal, illetve szent adja az a broncs teljes körét. Pontosabban adná, ha nem cserélték volna le. A mondanivaló így lenne teljes és értelmes. A jelenlegi nem az. A két uralkodónak nincs értelme, s nem is tudjuk kik ők valójában. Géza, ha ő lenne Geobicász, több volt az Árpádok között. Képe egyébként kopott, eltér a többitől. Melyik Gézáról van tehát szó? Kon. eseté-

zánban sokan viselték ezt a nevet. Később Szent Oroszországban ugyancsak gyakori volt. Ma megállapíthatatlan, hogy kit akartak itt ábrázolni. Mellesleg az a broncs összes képén a görög felirat fekete betűkkel íródik, ez viszont piros, ami elárulja, hogy nem eredeti, nem idevaló. Piros felirat csupán Dukász Mihály képén van még, amiről viszont biztosan tudjuk, hogy később került a Koronára.

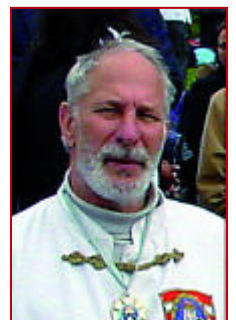
Az angyalok tehát a Koronán a szentekkel együtt jelentős szerepet játszanak, ahogy az üdvösség történetében és az Égben. Koronánk angyali Korona ilyen értelemben is. Szigfrid Lang osztrák Szent Kereszt rendi szerzetes „Miért angyali korona a Szent Korona?” című dolgozatában elemzi mindazt, amit eddig írtunk, tehát a „varsói Krónika”, az angyalképek a Szent Koronán, a Koronát tartó angyalok szerepét. Tovább megy azonban, amikor a Koronán szereplő apostolok képét az angyalokkal hozza kapcsolatba. Már maga a szám is sokat mondó. János evangéliumának 21. fejezetében 5+2 apostol szerepel, s hozzájuk csatlakozik nyolcadikként Szent Pál, akit mindenki, s az Egyház hagyományára apostolnak tart. Azaz 5+2+1=8, s pontosan ennyi, s ezek vannak a Koronán. A 21. fejezet egyben az utolsó időkhöz vezet, átmenet a Jelenések könyvéhez.

Az apostol képek összefüggése a következő: Szent Péter az első az apostolok között, de őt kétszer mentette ki angyal a fogságból, s angyali segítség kísérte a pogány Kornéliusz megkeresztelését. Péter testvére András biztosan ott volt Tibériás tavánál, bár őt név szerint nem említi a szöveg, ő +2-ben szerepel. A hagyomány szerint állandó párbeszédet folytatott őrangyalá-

val, azaz nagyon közel áll az angyal-titokhoz. Jakab apostol neve alapján Jákobhoz kötődik, aki látta az angyalokat a mennyből le és fölszállni. Kapcsolatát még erősebbé teszi Isten angyalával (Malach Jahve) való birkózása. Tamás mindjárt Péter után következik az evangélium felsorolásában. Ő azzal, hogy megérinthezi az Úr sebeit, kapcsolatba kerül a szimbólum- és kép-teológiával. Aquinói Tamás azt mondja, hogy az angyalok képekben és szimbólumokban nyilvánítják ki magukat nekünk, ez az angyalok lelkesége. A Szent Koronának kiugró jellegzetessége ez a kép-szimbolika és szimbólum-teológia, s így a végső idők angyali Koronájának mutatkozik.

Szent János írta a Jelenések Könyvét, amit az angyalok könyvének neveznek, tele van ugyanis angyalokkal és működésükkel. Az evangéliumi felsorolásban Tamás után Bertalan következik. Ő az, aki Jákobhoz hasonlóan látja a létrán le és fölszállni az angyalokat, de ezúttal az Emberfia fölött. Pál apostol a +1, azaz a beteljesítő nyolcadik. Látta az angyalokat, hiszen elragadtatott a harmadik égbe, s ott kifejezhetetlen titkokat értett meg. Így aztán ő említi meg a legtöbb angyali kart a Szentírásban. Végül szent Fülöp apostol, aki az angyallátóval van kapcsolatban. Ő a +2-ből a második. Az apostolok tehát teljessé teszik a Korona – az angyali Korona – titkát. Kilátás nyílik a jövő felé, melyben a Szent Korona is beteljesedik. Mindez együtt alkotja a Korona angyali titkát.

Befejezésül még szólnom kell arról, amit a cikk elején már említettem. Hungária – Magyarország – az angyalok Királynőjének örökös országa, földi birodalma. E tény figyelembe vételével fogható fel a sok üzenet, amely rólunk szól. Így érthetjük meg Koronánk mondanivalóját, amely szintén Királynőnk tulajdona. Ebből következik küldetésünk, s annak záloga maga a történelmi alkotmány, azaz a Szent Korona-tan. Mindez angyali, az angyalok segítségével fejlődik ki és valósul meg. Másrészt viszont az angyalok munkatársai vagyunk, helyesebben annak kellene lennünk. Küldetésünket nélkülük nem teljesíthetjük be. Velük együtt dolgozni azonban tisztaságot, erkölcsöt, szentséget jelent. Meg kell tehát térnünk és küldetésünkön munkálkodnunk. Valamennyien alattvalók vagyunk, s a végső idők előkészítői, munkásai. Fel kellene ehhez nőnünk.

Dr. Bakos Batu

Mudry Péter

A film ősbemutatóján ülök Budakalászon, a Kós Károly ÁMK Faluház színháztermében 2010. január 15-én este. Sokan vagyunk a BKV sztrájk ellenére is. A Nemzeti Fórum Egyesület vállalta a nemes feladatot, Mudry Péter különösen érdekfeszítő filmjének első nyilvános, azaz közönség előtti bemutatásának megszervezését.

Mi, a vetítésre összegyűltek, mint néző-hallgatók nem tudhattuk, legfeljebb sejtettük, hogy milyen értékek felsorakozásának leszünk tanúi. Jelentős értékek sorjázta a filmben beszélgető hat jogi szakember előadásában. A jogi lehetőségeket kiválóan tálták a jogban járatlan állampolgár számára. A jog nyelve manapság is szinte kibogozhatatlan azoknak, akik más területek szakemberei. A film mégis feloldja ezt a szinte gordiuszi csomót. A Szent Koronáról, az eszméről, a Történelmi Alkotmányról kifejtett jogi tények, alapgondolatok, megoldásra tett javaslatok olyan közérthető nyelven szólnak meg Mudry Péter filmjében, hogy azt bárki azonnal megértheti.

Értékek, értékes gondolatok jelennek meg a filmbeli jogászok megfogalmazásában. Ők hatan tehát: Dr. Samu Mihály a jog és államelmélet professzora, Dr. Zlinszky János egyetemi tanár, Dr. Zétényi Zsolt ügyvéd, Dr. Varga Tibor jogtörténész és Szent Korona kutató, Dr. Tóth Zoltán József jogtörténész – alkotmányjogász – Nyugat-magyarországi Egyetem tanszékvezető egyetemi docense, Pecze Ferenc alkotmánytörténész – a Magyar Tudományos Akadémia doktora. A beszélgetést Dombovári Gábor vezeti érdeklődő határozottsággal.

Szent Korona eszme Történelmi Alkotmány

Mudry Péter megoldást felvillantó filmje

A jog felkent tudói – egyetértésüket nem feltétlenül dekrálálva ugyan, de – azonos irányba mutattak a korábbi és jelenlegi jogi helyzet megítélésekor. Amiről beszéltek, az a mai magyarok számára az oxigént jelentheti. Magunkba szívhattuk – mi néző-hallgatók – a Szent Korona eszméjét és lényegét, a Történelmi Alkotmány jelentőségét.

Mudry péter filmjének címe: TÖRVÉNY-TAN. A két részben készült alkotás mintegy hetven percben vázolja azt, miért van szüksége Magyarországnak a mindenek fölött álló Szent Koronára és az erre alapozott jogállamiságra, Történelmi Alkotmányra és különösen a jogfolytonosságra. Egyik jogtudós sem ferdít, nem csúsztatnak, nem beszélnek mellé, hanem közérthető magyar nyelven fogalmaznak. Határozottságuk meggyőző erővel hat ránk. A film készítője gondosan ügyelt arra, hogy az elhangzott néhány latin kifejezést egy-egy befordított lapon magyarul is megjelenítse. Ugyancsak értékesek a neves egyenektől idézett gondolatok olvasható bemutatása. Korabeli fotók oldják időnként a jogi gondolatok sokasodóan tornyosuló áradatát.

Mit is mondanak neves jogászaink ebben a filmben, ebben a kötetlen beszélgetésben? Talán sikerül az Olvasó számára szemléletessé téve bemutatnom mindazt, amit ma Magyarországon tenni kellene a jogászok szerint.

A Szent Korona mindenek feletti legyen újra országunkban! A Szent Korona-tan történeti értékünk, amely többször megmentette országunkat, tehát úgy kell tekintenünk rá, mint történeti értékünkre. A jelenlegi írott alkotmány istentelen. A bíróságok manapság nem igazságot szolgáltatnak, hanem jogot. A Szent Korona tan védi a Kárpát-medence népeit. A Szent Korona-tan biztosítja a Történelmi Alkotmányhoz való visszatérésünket.

A szuverenitás a Szent Koronáé, azaz, a nemzeté és soha nem valamely személyé, legyen az akár a király. Magyar kü-

lönlegesség, mai szóhasználattal mondhatjuk hungarikumnak azt, hogy beava-

Dombovári Gábor

Dr. Zétényi Zsolt

Dr. Samu Mihály

Dr. Tóth Zoltán József

tással, azaz a koronázással lesz valaki király és nem születéssel. A Történelmi Alkotmány szakrális, tehát isteni kapcsolatot, valamint emocionális és morális összetartás jelent. Az új alkotmánynak ki kell mondania, hogy Isten van, ki kell mondania, hogy van jó és rossz, a rosszat pedig meg kell neveznie. Nekünk a jó és a rossz között kell választanunk. A liberális felfogás szerint ma akkor vagyok szabad, ha sok pénzem van, tehát minél több pénzem van, annál szabadabb vagyok. Egy leendő politikai erőt kell meggyőznie a jog tudóinak arról, hogy Magyarországnak elengedhetetlen szüksége van a Szent Korona-tanon alapuló Történelmi Alkotmányra.

Magyarországon minden hatalom a Szent Koronáé volt és ma is így kell lennie, tehát jövedelmei és vagyona nem lehet magántulajdonban, különösen nem

Dr. Varga Tibor

Dr. Zlinszky János

Pecze Ferenc

idegen kézben. Szent István Szűz Máriának ajánlotta fel országunkat. A filmből árad a nemzetféltség, a nemzet felemelkedését szolgáló gondolatok és tények felsorakoztatása. Jogtudósaink megszólalása határozottan és egyértelműen világít rá a cselekvés útjára, arra, hogy merre és hogyan. Nem rejtjük véka alá a diktatúra hibáit, törvénytelenégeit, valamint a felelősséget viselés és vállalás szükségességét sem. Talán érdemes ezekből néhányat felsorolni Olvasóink számára is.

– Külön kell válnia az alkotmányozó, valamint a törvényhozó hatalomnak.

– A jelenlegi alkotmány ideiglenes, ... szovjet típusú és a törvényhozó hatalom alkotta meg, Ez az országgyűlés nem volt legitim, legfeljebb legális. Mai példával élve olyan, mintha egy focicsapat maga írná a szabályokat és mondaná meg, hogy ki legyen a bíró és mit tegyen a pályán.

– A ma működő jogrendszerünk – enyhén szólva – nem megfelelő, mert: nem érvényesülnek a nép érkei és az alapvető jogok, gyöngé a köztársasági elnöki intézmény, nem akadályozza meg a nemzet romlását, szakadék tátong az alkotmány és a közvélekedés között, a nép nem érzi magáénak.

– Ami erkölcstelen, arról előbb-utóbb kiderül, hogy jogtalan is. Hiába szajkózzák szoc-lib személyek, hogy lehet valami erkölcstelen, de jogszerű volt.

– Egymásra hangolt törvényekre van szükség. Ez szakmunka, de lesznek olyan elemei, amelyeknél széles civil összefogás szükségeltetik, illetve olyanok, amelyeket a népszavazás legitimál.

– Az értéken aluli kiárusítás törvénytelen.

– Meg kell akadályozni, hogy a ko-

rábbi törvénytelenégeket – bármilyen módon is – törvényessé tegyünk, mert ezzel megakadályozzuk a felelősségre vonásokat. Ezért is szükség van a jogfolytonosságra. Az alkotmányreform zsákutca!

– Magyarország 1944. március 19-től 1991. június végéig német, majd szovjet-orosz megszállás alatt sínylődött. Ki kell mondania, hogy a kommunizmus bűnös rendszer volt.

– Büntettek esetén az időmúlásnak ne lehessen jogi jelentősége.

– Legyen miniszteri és államigazgatási felelősség.

– Legyen felelősségvállalás a határon túl élő magyarokért, járjon nekik a magyar állampolgárság.

– Vissza kell adni a szokásjogokat, mert ezeket elvették a néptől.

– A közigazgatási bíróság mintegy 12 hónap alatt felállítható. Így bírói ellenőrzés alatt állhatnának az országgyűlési képviselők, a miniszterek, az államigazgatási apparátus.

– A jogellenes szerződés semmis, és ennek nincs időkorlátja.

– Szükség van a kétkamarás parlamentre.

Könnyedén ültem végig az igazán nem hosszú filmet. Az érdeklődést az is bizonyította, hogy a vetítést követő kötetlen beszélgetésben sok nézői kérdés merült fel, amire a film készítője, Mudry Péter és az egyik jogász, Dr. Varga Tibor válaszoltak kitartóan.

Mudry Péter filmje – véleményem szerint – felnyitja a társadalom, az állampolgárok szemét, legyenek bármilyen területen tevékenykedők, bármilyen iskolai végzettségűek is. Ennek következtében megszűnhet az az érdektelenség, ami országunk tönkretételét övezi. Rávilágít az ellenállási jog szükségességére, az összetartozás gondolatára, valamint arra is, hogy olyan erők is működnek, amelyek piacot akarnak csinálni a közéletből. Itt az ideje a Szent Korona eszme meghatározó ereje megújulásának Magyarországon.

bikafalvi Máthé László

A magyar érték életerő, gyógyító balzsam

Hungaricumok a Parlamentben konferencia – másodszer

A hungaricum különleges, egyedi, jellegzetes, csak Magyarországra jellemző dolog, amely lehet magyar mű, magyar termék, őshonos állatok, kulturális tényezők, de a jelzőt esetenként alkalmazzák társadalmi vagy közéleti jelenségekre. Köznapi értelemben vett hungaricumok azok a termékek, melyeknek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője lényegileg Magyarországhoz kapcsolódik. Kiváló minőség? és a hagyományos különleges tulajdonsággal rendelkező élelmiszerek, amelyek termékleírásai kivétel nélkül szerepelnek a *Magyar Élelmiszerkönyvben*, mint például a *kalocsai fűszerpaprika örlemény*, a *kecskeméti barackpálinka*, a *makói vöröshagyma*, a *szegedi téliszalámi*, a *gyulai kolbász*, a *tokaji aszú* vagy épp a *szentkirályi ásványvíz*.

A hungaricum különleges, egyedi, jellegzetes, csak Magyarországra jellemző dolog, amely lehet egy magyar mű, magyar termék, őshonos állatok, kulturális tényezők, de a jelzőt esetenként alkalmazzák társadalmi vagy közéleti jelenségekre.

– A magyar értékekben és az értéket teremtő emberekben olyan erő van, amely a nemzetközösséget és a nemzet külföldi megítélését egyaránt segíti. A hungaricum életerő, gyógyító balzsam – mondta *Lezsák Sándor*, az Országgyűlés alelnöke köszöntőjében azon a konferencián, melyet a hungarikumokról tartottak a Magyar Parlament Főrendiházi termében 2010. január 23-án Budapesten. A *Hungaricumok a Parlamentben* címet viselő tanácskozáson felszólalt több neves vállalkozó, őstermelő, művész, képzőművész, köztük *Széles Gábor* nagyvállalkozó.

Az *Echo* tévé és a *Magyar Hírlap* tulajdonosa hangsúlyozta: – Átadta *Orbán Viktor*nak az *Egymillió új munkahely* teremtő programját, amelyben jelentős szerepet és védelmet kapnak a hungaricumok. *Széles* szerint meg kell erősí-

teni a kis- és közép-vállalozásokat, s egy stabil gazdasági háttér megteremtésével a hungaricumok helyükre kerülhetnek belföldön és külföldön egyaránt.

A világhírű *Bartók Vonósnégyes*, igazi hungaricumok muzsikálása után *Rubovszky András*, a patinás és nagy hírű Gellért-szálló volt igazgatója, a Magyar Szállodaszövetség tb. elnöke hangsúlyozta: – Minden hungaricum, amit a magyar szellem hozott létre, és Magyarországra jellemző. A Gellért Szálló, amely első vértanúnk nevét viseli valódi hungaricum termál-vizével együtt. Államfők, királyok, művészek, politikusok és halandó emberek élvezték és élvezik ma is e szálloda nagyszerűségét, és vitték/viszik hírét a világba.

A magyar operett világhírű, a népszerű dallamok évente több millió emberhez jutnak el e világban, s nincs olyan hely, ahol ne csendülne fel *Kálmán Imre* dalai – mondta *Kerényi Miklós Gábor*, a *Budapesti Operettszínház* igazgatója, aki kijelentette, *Puskás Öcsi* után a második legismertebb magyar személyiség a világban *Kálmán Imre* magyar operett zeneszerző.

Megyesi Zsolt, a *Koppány Hungaricum Kft.* ügyvezetője kijelentette: – A gazdák jelentős része magyar honban magyar boltjával kiszorult a piacról, s ez tarthatatlan. A 400 marha szürkeállomány tulajdonosa hangsúlyozta, a magyar szürkemarha igazi hungaricum, s a *Koppány Nemzeti Boltja* bolthálózáttal szeretnék visszaszerezni saját piacukat.

A 100 %-ban magyar tulajdonban lévő *Szentkirályi Ásványvíz* igazi hungaricum – állapította meg *Balogh Levente*, a *Szentkirályi Ásványvíz Kft.* tulajdonos, ügyvezető igazgatója, aki szerint ásványvizünk folyékony arany, magyar örökség, amelyet óvnunk kell. A magya-

roknak az ásványvíz azt jelenti mint az araboknak az olaj. A világban már tisztelik ezt a csodát, Közép-Európában található a természetes ásványvizek 70 %-a. A *Szentkirályi ásványvíz* a palackba zárt örökség, amely mára piacvezető az ásványvizek sorában. A vállalkozás 200 családnak biztosít megélhetést – mutatott rá a nagyvállalkozó.

E körhöz tartozik a 200 éve *Jedlik Ányos* által felfedezett szikvíz, közérthető néven szódavíz, amelyet ma már 1200 helyen töltenek újra. De igazi hungarikumként könyvelhetjük el a magyar mézet, Magyarország gazdag akácerdőkben, s világviszonylatban első helyen állunk a rendkívül finom és egészséges

mézzel – mutatott rá *Barkó Árpád*, az *Országos Magyar Méhészeti Egyesület* megyei szaktanácsadója. Ma a méhészet tizenötezer családnak biztosít megélhetést – hangsúlyozta a szakember.

Lázár Vilmos fogathajtó világbajnok, a *Magyar Lovas Szövetség* elnöke hozzászólásában feltette a költői kérdést: – Lovas nemzet vagyunk-e? S hungarikum-e a magyar méneső Igenlő válaszában hangsúlyozta, mintegy nyolc védett magyar lófajtánk van, s a világversenye-

megszerzett 65 érem közül 35 magyar aranyérem!

Kiss Dénes költő, a *Trianon Társaság* elnöke a trianoni tragédia egyediségéről szólt, hisz mint mondta, egyedülállóak vagyunk a trianoni diktátum területablásával. Vélemény szerint ma legfőbb feladatunk a haza védelme. *L. Simon László*, a Magyar Írószövetség titkára a magyar irodalmi művek jelentőségéről, mint hungarikumokról szólt, *Mészáros László* pedig, a *Magyar Polgári Együttműködés Egyesület* alelnöke, a *Kecskeméti Lapok Kft.* ügyvezetője pedig a magyar anyanyelv, az édesanyanyelv védelmére és ápolására hívta fel a figyelmet. Kárpát-hazánkban csak ama népnek van létjogosultsága, aki megtartja és megőrzi anyanyelvét – mondta.

A felkért előadók hozzászólása után *Lezsák Sándor*, a magyar Országgyűlés alelnöke hangsúlyozta: – Az Országgyűlés korábban már elfogadta a hungarikumok védelméről szóló határozatot, következő lépésként támogatják, hogy a jellegzetesen magyar értékek, hungarikumok védelmére törvény születessen.

Frigyesy Ágnes

A Hungaricum konferenciáról készült fotók megtekinthetők a www.fotogenia.hu oldalon.

A legszebb hungaricum, a magyar népdal

Budai Ilona népdalénekes vagyok, és negyven éve szegődtem a népdal szolgálatába. Azt a feladatot kaptam *Lezsák Sándortól*, hogy beszéljek a magyar népdalról. Kérdezhetnék tőlem azt, hogy mi is a népdal? A tömör válaszom pedig az lenne, dallambeli anyanyelvünk. Én mégis *Péczely Attila* szép gondolatát helyezem az Önök szívére imigyen. „A népdal az emberek ajkán dalos madárként szálló, röpdőső, élő eleven élet. Honnan jön, senki sem tudja. Csak jön, mint a sóhajtás, az esti szellő, mint a báránnyelű, hogy aztán elszálljon, elillanjon, mint a virágillat, a jókedv, vagy mint az ifjúságunk. Apja a szívünk anyja az örömünk, bánatunk, jókedvünk, s a könnyeink.” Népdalaink, dallamukban, szövegükben a magyar ember lelkének legszebb gyöngyrózsái. Mert mi is őrzött meg bennünket, több évszázadon át magyarnak? A néphagyományunk, a dalaink, a táncaink, a zenénk. De legfőképpen a népdalaink, mert az mindig kéznél volt, bele lehetett kapaszkodni, ha már gyen-

gült az erő és a lélek. Ezek a dalok olyan értéket képviselnek amilyennel nem sok-nép fia büszkélkedhet.

Tudom, hogy vidéken, falun volt meg az a zárt közösség, ahol a népdalnak megvolt az eredeti funkciója, rendeltetése. A történelmi változások kiűztek bennünket ebből az édeni zárt egységből. Sokszor temették a népdalt, a népzénet, de mint a hó alól kikandikáló hóvirág, hol itt, hol ott szólalt meg a népdal, alakult egy muzsikáló együttes, egy daloló asszonykórus. Mint a bűvőpaták élt, és él a népdal ma is.

Ki hitte volna húsz-harminc évvel ezelőtt, hogy több ezer fiatal énekel, táncol, muzsikál, különböző művészeti iskolákban, népzenei műhelyekben, népzenei táborokban? Talán *Györfly István* reménye vált valóra? „...a magyar népdalt már az óvodától fogva kellene tanítani.. az elemi iskolában nem szabadna mást oktatni, mint népdalt..” Így kell tennünk, mert a magyar népdal nagyhatalom, fontos, hogy belső gazdagodásunkra szolgáljon. Bátoran kijelentem, hogy ebben a globalizált, pénzközpontú világban, nincs más lehetőségünk a túlélésre, mint a népi kultúránk felvállalása. Mert ha egy nép nem tud, nem akar a múltjába megkapaszkodni, nem is lesz jövője. Múltunk hajszálygökerei a népdalaink. Ettől az árva néptől, olyan sokan és sokszor akarták elorozni a múltját, eddig még nem sikerült. Talán azért, mert sokunk vallja *Csoóri Sándorral* együtt. „...hiszek annak, aki énekel, táncol közöledik, az időből nem hozhat magával hazugságot. Egy-egy népdal szövegében, dallamában, hajlításában, ezért is éreztem meg mindig az időnek nekife-szülő torok verhetetlenségét. Az emberét, aki énekel.”

Budai Ilona

Szomorú évfordulóra emlékeztünk: Kétéves az egyházmegyei Trianon

Szomorú évfordulóra készülődnek a felvidéki magyar katolikusok. 2008. február 14-én Szlovákiában új egyházmegyei átrendeződés, vagy ahogyan a felvidéki magyarok mondják „egyházmegyei Trianon” vette kezdetét.

Míg az egyik fél örül és hálaadó szentmisét mutat be, addig a másik fél csak hallgat és folyamatosan átéli az egyházmegyei felosztások keserű gyümölcseit. Zvolenský érsek Pozsonyban a Szent Márton-dómban február 14-én a két évvel ezelőtt kihirdetett egyházmegyei felosztás évfordulóján ünnepi szentmisét mutatott be paptársaival.

2008. február 14-én Tomko bíboros, XVI. Benedek pápa személyes küldötte rendkívüli sajtótájékoztatón jelentette be az új egyházmegyei felosztást. A következő változásokra került sor:

1. Új egyházmegyét alapított a Szent-
atya Pozsonyban, és érseknek Stanislav
Zvolenskýt, volt nagyszombati segédpüspököt nevezte ki.

2. Megalakult a Zsolnai egyházmegye, amelynek élére Tomáš Galis püspök került.

3. A Nagyszombati érsekség megmaradt, de levált róla a pozsonyi rész, valamint Nyitrahoz és Besztercebányához csatolták egyes területeit.

4. Ján Sokol egyelőre megmaradt Nagyszombat érsekének, de Nagyszombat ezentúl a pozsonyi érsekség alá tartozik. – Ján Sokolt április 14-én az új nagyszombati érsek, Róbert Bezák váltotta az egyházmegye élén (szerk. megj.)

A felvidéki magyar katolikusok közösségét szétszabdalták. A függőlegesen meghúzott határok több egyházmegyébe kényszerítették a magyar híveket. A nagyszombati egyházmegyében jelentős marad a magyar katolikusok száma, s a nyitrai püspökséghez is tartoznak magyar plébániák, az érsekújvári, párkányi és zselizi esperességekből. A Pozsonyi érsekségbe került a somorjai és szenci esperesi kerület, míg a besztercebányai püspökséghez, ahol eddig nem voltak magyar hívek, csak néhány magyar ajkú plébánia tartozik.

A felvidéki magyar katolikusok és civil szervezetek azonnal reagáltak az egyházmegyei felosztásra. Február 27-én a Pázmáneum Polgári Társulás, a Mécs László Társulás és a Jó Pásztor Alapítvány Nyílt levelet fogalmazott meg, amelyet először a a Szlovák Püspökkari Konferenciának, a megyéspüspököknek és az Apostoli Nunciatúrának küldtek meg, majd március 4-én sajtótájékoztatón ismertették annak szövegét.

Szeptember 19-én a Szlovák Püspökkari Konferencia elnöke, Mons. František Tondra püspök Pozsonyban fogadta a Nyílt levelet kezdeményező szervezetek képviselőit és átvette tőlük azokat az aláírási íveket, amelyek a magyar katolikusok szolgálatával megbízott magyar főpásztor kinevezését kérő Nyílt levélhez csatlakozók aláírásait tartalmazzák. A kéressel egyetértő magyar nemzetiségű hívek és lelkipásztoraik nevében a Szlovák Püspökkari Konferenciához eljuttatott nyílt levelet 25 szlovákiai magyar civil szervezet támogatta, amelyek részt vállaltak az aláírások gyűjtésében. A február végén elkezdődött aláírásgyűjtést két hónap alatt mintegy huszonötezen írták alá.

Közben kisebb-nagyobb engedményeket kaptak a felvidéki magyar katolikusok, de egy önálló jogkörrel rendelkező magyar főpásztort mindmáig nem neveztek ki a közel négyszáz ezres felvidéki magyar katolikusoknak. Nemrégiben a Nyitrai Főegyházmegyében magyar ajkú helynököt neveztek ki az egyházmegye

magyar papjai és hívei részére. A kinevezés kapcsán a Pázmáneum Társulás és a Jó Pásztor Alapítvány sajtóközleményben reagált az eseményekre.

„Két évvel a felvidéki magyar katolikusok kérésének megfogalmazása után elmondható, hogy nem azon keveseknek lett igazuk, akik – érdekből vagy számításból – elhamarkod-

dottnak nyilvánították a Nyílt levél megfogalmazását és – megtévesztve vagy nagyon is tudatosan – félremagyarázták annak szándékát. A felvidéki magyar katolikusok jogos kéréseinek kinyilvánítása nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a Besztercebányai és most már a Nyitrai Egyházmegyében is magyar anyanyelvű lelkipásztor látja el a helynöki feladatokat a magyar papok és hívek körében. A Nagyszombati Főegyházmegyében püspöki szinten is megoldott a magyar hívek lelkipásztori ellátása, hiszen itt Orosch János püspököt bízták meg a helynöki feladatokkal, aki már egyébként is régóta felvállalja a magyarok pasztorációját. A felvidéki magyar katolikusok üdvözlik Viliam Judák püspök döntését, és bíznak abban, hogy nemsokára a Pozsonyi Főegyházmegyében is sor kerül magyar helynök kinevezésére. A Pázmáneum Társulás és a Jó Pásztor Alapítvány a magyar katolikusok többségének óhaját szem előtt tartva továbbra is szorgalmazza, hogy a kinevezett püspöki helynökök munkáját olyan, a magyar katolikusok pasztorációjával megbízott főpásztor koordinálja, akinek tevékenysége nem korlátozódik csupán valamelyik egyházmegyére, hanem összefogja a felvidéki magyar katolikus papokat és híveket, ezáltal is elősegítve a lelki élet fellendülését a különböző egyházmegyék magyarok által is lakott területein.” – áll a két meghatározó katolikus szervezet közös nyilatkozatában.

A Szlovák Katolikus Püspöki Kar szóvivője gyakran ismétli önmagát, amikor a felvidéki magyar katolikusok megfélelő pasztorális ellátásáról beszél. Nem helytállóak Jozef Kovàcik kijelentései amikor arról beszél, hogy több püspökük is van a magyar katolikus híveknek. Orosch János mellett, aki már idáig is bizonyította a magyarok iránti jóindulatát, a Rozsnyói egyházmegyében a magyarul kitűnően beszélő Vladimír Filo püspök atyáról is csak hálával szólhat a felvidéki magyar katolikusság. Ők valóban mindent megtesznek a magyar hívekért, bár nemzetiségüket és anyanyelvüket tekintve nem magyarok. A nyugalmazott Tóth Domonkos püspök atya munkássága már csak a bémálás szentségének kiszolgáltatására korlátozódott. Ján Sokol egykori nagyszombati érsek is tud valamit magyarul, de ő már nem működik magyarok közt püspöki szinten. Rajtuk kívül a pozsonyi és a kassai érsek a miseszöveget

alkalomadtán magyarul is felolvassa. Ezzel be is fejeződött a rövidre sikerült lista, amelyből jól láthatjuk, hogyha mindent beszámítunk, akkor két olyan főpásztor van, aki a magyar híveket szolgálja a nyolc egyházmegyében, amelyből hatban magyar katolikusok is vannak. Nem helytálló tehát az a megállapítás, hogy a felvidéki magyaroknak biztosított minden szinten a főpásztori ellátás.

Két év távlatából helyénvaló két felvidéki magyar katolikus szervezet meglátása is: „A Pázmáneum Társulás és a Jópásztor Alapítvány a magyar katolikusok többségének óhaját szem előtt tartva továbbra is szorgalmazza, hogy a kinevezett püspöki helynökök munkáját olyan, a magyar katolikusok pasztorációjával megbízott főpásztor koordinálja, akinek tevékenysége nem korlátozódik csupán valamelyik egyházmegyére, hanem összefogja a felvidéki magyar katolikus pápokat és híveket, ezáltal is elősegítve a

lelki élet fellendülését.” A magyar püspök kinevezése még mindig várat magára, addig viszont a több egyházmegyébe kényszerített hívek szépen lassan elfogynak vagy belefásulnak az állandó várakozásba. Idén a XXI. Komáromi imanapra készülnek majd a szervezők. Huszonegy éve kéri szakadatlanul a szlovák püspököket és a Szentatyát, hogy a felvidéki magyar katolikus nyáj élére nevezzen ki egy főpásztort! A kitartó ima meghozza gyümölcsét, de vajon hányan leszünk, akik kitartunk egy tiszta és nemes eszme mellett és hányan lesznek, akik feladva elveiket, kitüntetésekért és méltóságokért cserébe elárulják a magyar ügyet személyes jólétükért cserébe?

Karaffa Attila

Sikeressé vált a Somorjai Ifjúsági Nap

Az immár hagyományosan megrendezett ifjúsági találkozóra több mint 160 fiatal érkezett a téli időjárás nem könnyű útviszonyai ellenére is. Február 13-án, szombaton az érsekújvári Marana Tha énekeseinek imákkal és szentírási idézetekkel gazdagított zenés áhítatával kezdődött a program a somorjai római katolikus plébániatemplomban.

Mivel különféle egyházközségekből érkeztek a résztvevők, egy ismerkedési játék adott lehetőséget arra, hogy többet megtudjanak egymásról. Majd a magyarországi P. Puskás R. Antal pálos atya előadásában a helyes önismeretről, a saját személyiség elfogadásáról, és a hivatás szeretetben gyökerező vállalásáról hallhattak gazdag gondolatokat a jelenlevők. A délelőtt további részében három helyszínen zajlottak fakultációk, mindenki saját kedve szerint választhatott közülük. Mózes Endre tanár Biblia és irodalom címmel tartotta beszélgetését. Nagy Péter komáromi káplán a fiatalokat érintő erköleteológiai kérdésekkel foglalkozott, míg Molnár Tamás somorjai káplán az életszentségről és a magyar szentekről beszélt, különösképpen kiemelve a XX. század példás alakjait.

Ezt követően a helyi művelődési ház-

ban került sor az ebédre, amelyet a somorjai hívek nagylelkű vendégszeretetének köszönhetnek a találkozó résztvevői. Néhány közösségi játék után a program a templomban folytatódott szentségimádással, amelyet Balogh Károly perbeti plébános vezetett, szentgyónási lehetőséggel, majd az ünnepi szentmisével,

amelyet a pálos Antal atya mutatott be oltártestvéreivel együtt. Az ifjúsági nap programja a Budapestről érkezett Csiszér László és barátainak koncertével fejeződött be, akiknek fellépését a nádszegi énekkar tette színesebbé.

„A világnak Krisztus kell” – hangzott el több alkalommal a nap folyamán a rendezvény jelmondata. Ez a találkozó is bizonyítja, a világnak, a kereső embereknek, a fiataloknak kell Krisztus. Szükség van Krisztusra, mert csak Ő tud az életnek igazi értelmet adni, Ő tud az élethivatáshoz erőt adni, Ő tud megbocsátani, az Ő jelenlétében válnak szebbé még az embertársi kapcsolatok is...

A rendezvény szervezői, úgy a Somorjai Római Katolikus Plébániahivatal, mint a Keresztény Ifjúsági Közösségek, illetve a Gábrriel Polgári Társulás hálás köszönetüket fejezik ki a Mindenhatónak, de minden jó szándékú segítőkész embernek is, lelkiatyáknak, előadóknak, énekkaroknak, a somorjai ifjúsági közösség tagjainak, akik a napi program zökkenőmentes lebonyolítását segítették, de ugyanúgy a híveknek is adományaikért és munkájukért!

Legyen ez az ifjúsági nap gyümölcsöző a hazatért résztvevők lelki életében, és az együtt eltöltött nap élménye buzdítsa őket következő találkozásra is...

Felvidék Ma, S.K.

Királyhágómellék új püspöke az eskü pillanatában.

Beiktatták főtiszteletű Csűry István püspököt

Az esperesek áldást mondanak Ft. Csűry Istvánra

A Királyhágómelléki Egyházkerület megválasztott püspökét ünnepélyes keretek között iktatták be 2010. január 16-án, a Nagyvárad-Újvárosi templomban.

Csűry Istvánt a Nagyvárad-Ősi Gyülekezetből hívta el a választó közössége, Tökés László megüresedett helyére, püspöknek. Az Ősi Gyülekezetben 1989 óta szolgál Ft. Püspök Úr, mely gyülekezet igen nagy szeretettel volt az elmúlt húsz év során mellette. Ezért volt különösen szép gesztus, hogy a püspök-szentelésre az Ősi Gyülekezet templomából indult el, imádkozás és éneklés után.

A zsúfolásig megtelt templomban Ft. Kovács Zoltán főgondnok nyitotta meg az ünnepi közgyűlést, majd a volt püspök, Ft. Tökés László hirdette Isten Igéjét, a 4 Mózes 1-3 alapján. Az igehirdetést követően, Ft. Forró László előadótanácsos kérte fel az új püspököt, az eskü letételére. Ft. Pap Géza, az Erdélyi Egyházkerület püspöke ezt követően a Zsidókhoz írt levél 12. fejezete alapján köszöntötte és bátorította a Királyhágómellék új püspökét. Pap Géza hangsúlyozta: „Ha úgy érzed, hogy futás közben elfogy a levegő, ha méltatlanul kapsz ütések, ak-

hívtok el, Krisztus támogató, s akinek sáfársággal egykor majd el kell számolnod.” Megható volt, amikor a Királyhágómelléki esperesek kézzel és egy-egy Igével áldották meg új püspöküket. Az áldásmondások után Ft. Csűry István püspöki igehirdetése hangzott el, a Márk 16, 17-20 alapján. Az új püspök hangsúlyozta, hogy az „életünkben sok-sok jel van, amelyre oda kell figyelni. Ezek a jelek bátorítanak bennünket ezen a mai napon is.” Majd így folytatta: „Legyen ez a nap a reménység megújulásáért, hogy a következő nemzedékek javára sáfárolhassunk

hagyatékainkkal, ősi iskoláinkkal és új intézményeinkkel. Nem tűrhetjük, hogy megszűnjenek egyetlen óvodai csoportot, vagy iskolai osztályt. Gyermekünket és ifjainkat egészséges, boldog embereknek neveljük... Gyógyító egyházaknak kell lenniük. Ez a kötelességünk, de ez a szabadságunk is, mert Isten jelet ígér.” Az új püspök bejelentette, hogy egyházi kórház építésében kéri a jelenlevők segítségét, hiszen sok a szegény és sok a beteg, akik reménytelen helyzetben vannak.

A köszöntések sorát Ft. dr. Bölcskei Gusztáv, az MRE Zsinatának és a Generális Konventnek az elnöke, tiszántúli püspök nyitotta meg. Köszöntötte az új püspököt: dr. Jakubinyi György, Adorján Dezső, Bálint Benczédi Ferenc, Koppelman Félix, dr. Codorean Ioan, Virgil Bercea, Kovács Gyula, Ries Nieuwkoop. A politikai élet részéről köszöntést mondtak: Barabás János, Nagy Mihály, Ghilea Gavriła, Radu Tarle, Gheorghe Carp, Hörscsik Richárd, Cseke Attila, Kiss Sándor, Zatykó Gyula, Szilágyi Zsolt, Kovács Sándor.

Az ünneplő gyülekezet

Tökés László, Ft. Bölcskei Gusztáv és Ft. Pap Géza püspök urak (hátsó sor)

kor soha ne feledd el: Te az Isten ügyét szolgálod... Megbízott vagy, szolga vagy, akit Isten

Ovis farsang az Idősek Otthonában

Csákváron, a Lorántffy Református Óvoda kicsinyei, rendszeresen meglátogatják a Kálvin Otthon lakóit, s szavaltokkal, énekléssel, műsoros programokkal kedveskednek az időseknek. A Kálvin Otthonban mindig igen nagy szeretettel, s

ajándékokkal várják-fogadják őket. Így volt ez legutóbb is, amikor az óvodások farsangot tartottak, s ebből az alkalomból különféle néptáncokat mutattak be az otthon lakóinak, őket is bevonva a táncba.

Jubilált a Csomasz Tóth Kálmán Kórus

„Minden embernek a lelkében dal van,
S minden dalban az Isten lelke van.
Kinek lelkében szépen szól az ének,
Az hallja mások énekét is szépnek.”

A fenti sorokkal köszöntjük a székesfehérvári Csomasz Tóth Kálmán Kórust, akik a közelmúltban ünnepelték megalakulásuk 25 éves jubileumát. Fellépéseik alkalmával megannyiszor tapasztalható, hogy szépen szóló énekükben valóban az Isten lelkét jelenítik meg, a mindenkori hallgatóságuk gyönyörűségére. Karnagyuk Dóczi István, aki a szolgálatairól alázattal vezeti e jeles kórust.

Lelkészértekezlet Dunamelléken

Január 11-re igei hívogatást kaptak a dunamelléki lelkészek. Ezen az alkalmon Budapesten, az egyházkerület székházában, Ft. dr. Szabó István püspök úr köszöntötte a megjelenteket és egyrészt összefoglalta az elmúlt évben történeteket, másrészt útmutatást adott a 2010-es évre.

Ft. dr. Szabó István dunamelléki püspök

Hangsúlyozta, hogy egy post secularis korban élünk, amikor is a mai ember nem hisz a hitetlenségben és még nem hisz abban, hogy hinni jó. Itt van nagy feladata az egyházaknak, hogy a post secularis korban mindenki megtalálja az Istenhez vezető utat, reménységgel és erővel.

A püspök szólt az Európai Unió ügyéről is, arról, hogy az EU egyfajta boldog euthanasiában él, ugyanakkor megoldandó problémák sora szorongatja. A határon túli magyarok helyzetével kapcsolatosan, foglalkozott a nyelvtörvénnyel, azzal a lehetetlen helyzettel, amit Szlovákiában idéztek elő.

Értékelte az egységes Zsinat debreceni, ünnepi ülését, majd felhívta a figyelmet, hogy a testvérgyülekezeti találkozót a május 22-i – Alkotmányozó Zsinat – alkalmával tanácsos megtartani. Felhívta a figyelmet, hogy a 2010-es év a misszió éve lesz, melyben a közösségépítés és az evangélizáció kel, hogy a központban álljon.

Magyar reformátusok Párizsban

Annemarie Heddad gondnok, Mes er László főgondnok és édesanyja, Magda

Egy maroknyi magyar református sereg, minden hónap első vasárnapján istentiszteleten dicséri az Urat, Párizsban. Állandó lelkipásztoruk már több, mint tíz éve nincs, de a hívő közösség lelkes és lelkiismeretes gondnoka, Mme Annemarie Heddad megszervezi a helyettesítéseket. Külön hangsúlyt kapnak a közegyházi alkalmak, valamint nemzetünk történelmi évfordulóinak a megünneplése. A vendég lelkipásztorok Európa számos országából – így Magyarországról is – útra kelnek a hívő szóra, hogy az evangéliumot hirdessék az Isten Igéje után sóvárogva vágyó gyülekezetnek. Az istentiszteleti alkalmakat szeretetvendégség követi, ahol lehetőség nyílik a kötetlen beszélgetésre is. E kis csapat imára kulcsolt kezét, ragyogó szemét, s mosolygó arcát látva, jó reménységünk lehet a jövő felől: Istennek kedves az ő megtartásuk.

Nemzetközi Kálvin konferencia Sárospatakon

Sárospataki református Teológiai Akadémia két napos Kálvin konferenciát rendezett a közelmúltban, az „Osterhaven tanulmányi napok sorozatban”.

dr. Márkus Mihály előadását tartja

A rendezvényt dr. Kádár Ferenc, az Akadémia rektora nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozta, hogy egyházunkban az emlékezés igénye és az emlékeztetés parancsa kezdettől fogva jelen van. Az előttünk járók hitét, életét, munkáját kötelességünk megismerni. Dr. Márkus Mihály teológiai tanár, ny. püspök „Hit nélkül pedig lehetetlen Istennek tetszeni – a keresztyénség és az úrvacsora Kálvin tanításában” címmel tartott mély gondolatokat ébresztő előadást. Dr. Erik de Boer professzor Hollandiából érkezett, az ő elő-

A konferencia előadói

adásának témája a próféta, a nyelveken szólás és a magyarázás ajándéka volt. Kulturális program-

ként dr. Börzsönyi József teológiai tanár, esperes diaképes beszámolót tartott az egyházmegye Kálvin nyomdokaiban megszervezett útjáról.

A konferencia másnapján dr. John Hesselink professzor (USA) Kálvin teológiájának egyik szelétét mutatta be teológiájában. Az Akadémia rendkívüli közgyűlésén négy tiszteletbeli tanári címet adott át az Akadémia Szenátusa, közösen a Tiszáninneni Egyházkerület Elnökségével. Ez alkalommal köszöntötték a 90 éves Demeter Gyula tanár urat is, majd a résztvevők megemlékeztek a 100 éve született és 40 éve hunyt el Nagy Barna teológiai tanárról.

Az MRETZS Nyilatkozata

Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának Elnöksége, rendkívüli tanácskozáson, az alábbi Nyilatkozatot hozta:

Szomorúan emlékezett vissza az öt évvel korábbi, kettős állampolgársági választás kudarcára. „Imádságos lélekkel kéri a világ min-

Ft. dr. Erdélyi Géza, az MRETZS lelkeszi elnöke

den jó szándékú embertársát, munkálkodjék azon, hogy a teljes magyar egység állampolgári szinten is megvalósuljon.” Az MRETZS Elnöksége foglalkozott a televíziók vallásos műsorainak óraszámcsökkentésével és kérte Nyilatkozatában, hogy „a tv társaságok csökkentő szándéka ellenére, nem csak a hívő, vallásos emberek adófizetésével való arányos gazdálkodás, hanem egyszer, s mind a magyar erkölcs és közállapot javítása érdekében” ne csökkentsek, hanem inkább növeljék a vallásos műsorok óraszámát. A Nyilatkozatot dr. Erdélyi Géza, Horkay László, Szabó Sándor, Csűry István püspökök és Kovács Zoltán világi elnök írták alá.

15 éves a

Tanácskozó Zsinat

Idén 15 esztendeje, hogy megalakult a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata, mely a világ több, mint 40 országában, szétszórtságban élő magyar reformátusság tanácskozó szervezete. Így, a 2010. évi falinaptárt az MRETZS a jubileum jegyében készítette el, dekorációként használva a Kárpát-medence, Európa és a tengeren túl magyar református templomait. Akikhez eddig nem jutott el a híre, korlátozott mennyiségben még lehet vásárolni a naptárból, az alábbi telefonszámon keresztül: 06-20-9964-088. Az oldalakat összeállította: Dr. Kiss Boáz

A Magyar Református

Szeretetszolgálat

2010. január 12-e gyásznapként írta be magát a történelembe, ekkor történt ugyanis a haiti katasztrófa, a földrengés, melynek során majd 200 000 ember veszítette életét. Az ország szinte a földdé vált egyenlővé, ezért a túlélők életkörülményei igen aggasztóvá váltak. A világ országai a katasztrófa után sorra jelentették be, hogy segítő kezet nyújtanak a károk helyreállításában. Magyarországról a baptista mellett kiutazott a református szeretetszolgálat küldöttsége is. Ennek kapcsán beszélgettem a Magyar Református Szeretetszolgálat kommunikációs munkatársával, Gilicze Rékával. Először arra kértem, mutassa be az alapítványt. Mikor, miért és hogyan jött létre?

A Magyar Református Szeretetszolgálat gyökerei messzire nyúlnak vissza. Az 500 éves egyház tagjai folyamatosan figyelemmel kísérték a környezetükben élő elszegényedett családok, egyének sorsát. Lehetőségeikhez mérten, de jó szívvvel igyekeztek minden körülmények között megtalálni a hatékony segítségnyújtás módját. Így alakult ki az az egyházi diakóniai rendszer, amely hatékonyan irányítja a segítséget nyújtók munkáját napjainkban is.

Nincs ez másképp ma sem. A Magyarországon történt rendszerváltás előtt is folyt szociális és fejlesztési munka az egyház keretein belül, de nem volt hivatalos engedély, egy a mai kor elvárásainak megfelelő segélyszervezet létrehozására. A rendszerváltás után azonban, a rohamosan romló életminőség és az állam által működtetett intézmények hanyatlása miatt szinte azonnali válaszként létrejött a Magyar Református Szeretetszolgálat.

Kezdetben az intézmények létrehozása, fejlesztése volt az elsődleges cél a megváltozott, új igények alapján. A hagyományos segélyezési munka továbbra is az intézményi rendszer keretében működött. A megnövekedett igények és kapacitások miatt 2006-ban létrehoztuk a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítványt, amely a karitatív segélyezési munkát végzi teljes egészében.

Református egyházunk hűségese tagjainak és felelős öröklőinek régi vágya valósult meg 2006. június 8-án, a Magyar Református Szeretetszolgálat, mint segélyszervezet Zsinat általi megalapításával. Egyházunk gazdag, évszázados diakóniai múlttal rendelkezik, ezekből az ősgyökerekből és egyháztagjaink imádságos szeretetéből táplálkozik a Református Szeretetszolgálat.

Az Önök szervezete sokak számára a Haitin történt katasztrófa kapcsán vált ismertté. Tény, hogy nemcsak feladatokat végeznek a szeretetszolgálat munkatársai a távoli országban, de sokakban felvetődik a kérdés: miért nem itt tevékenykednek inkább, hiszen hazánkban is szükség van a segítségükre.

Szeretetszolgálatunk elsődleges tevékenységi területének a Kárpát-medencét tekintti, az egyetemes magyar, nemzeti határokon átvelő református felelősségvállalás jegyében. A fejlődésnek köszönhetően, valamint a sorozatos katasztrófák hallatán azonban mára túlléptünk ezeken a területi korlátokon és a világ több pontján is végzünk segélyezési és fejlesztési munkákat. A Magyar Református Szeretetszolgálat egy keresztyén hátterű, református alapértékekre épülő segélyezéssel és fejlesztéssel foglalkozó segélyszervezet. Meggyőződésünk szerint világunkban az emberi élet képviseli a legnagyobb értéket. Ez a tény határozza meg fő célunkat is: a magunk humanitárius eszközeivel, a tudásunk legjavát adva, fajra, nemre, valásra, politikai hovatartozásra való tekintet nélkül, életet mentünk. Hisszük, hogy az átláthatóan felhasznált anyagi támogatást, a kiosztott segélyeket, az alkalmazott orvosi segítséget támogatóinkkal együtt képesek vagyunk élettel változtatni!

Milyen programmal próbálnak segíteni a rászoruló embereken?

Programjaink között szerepel a rászoruló anyagi, élelmiszerrel és ruhával való segítése, ételosztás hajléktalanoknak, bútoradományok, nevelőszülői hálózat támogatása, magyar nyelvű könyvek gyűjtése és eljuttatása a határon túli magyar iskoláknak, határon túli magyar diákok ösztöndíja, tűzifa program (vágás, gyűjtés, osztás), gyorssegélyek, önkéntes munka... Néhány példát is említenék elvégzett feladatainkból: A nyírségi jégkört követő második napon Nyírbogdányba utaztunk és napokon keresztül újraraktuk a templom és a helyi idősök otthonának tetejét, hogy a későbbi vihar ne

Ételosztás itthon a hajléktalanoknak

okozhasson további kárt az épületekben. A csurgói gimnáziumot ért vihar után a védett parkot kármentesítettük. Ezen túl önkéntes programokat is szervezünk. Ilyen például a Szeretehíd Önkéntes Nap akció, melyen tavaly 4200-an vettek részt.

Kérem, meséljen a szervezet nemzetközi munkájáról is!

2008-ban a myanmart pusztító Nargis ciklon után, Magyarországon egyedülként hivatalos segélyezési vizumot kapott orvoscsoporthunk, és egy ötezer fős sátorváros ellátásában segédkezett tíz napig. Komoly ellenőrzés alatt tartotta a katonai junta a segélyszervezetet, de nagyon örültek a segítségnek, hiszen öt millió forint értékű gyógyszert is vittek magukkal az orvosok.

2009-ben Afganisztánban járt orvosunk és munkatársunk, akik helyzefelmérés után élelmiszert és ruhát osztottak a rászorulóknak, valamint meglátogattak egy kórházat, amit terveink szerint felújítunk, berendezünk, orvosokat képzünk hozzá és támogatóink segítségével üzemeltetni fogjuk.

Ezek után pedig elérkeztünk 2010-hez, amikor is érkezett a következő hatalmas méretű katasztrófa, a haiti földrengés. A Magyar Református Szeretetszolgálat munkatársai a helyszínen utazva segítették a helyi embereket.

A földrengést követően másodperceken belül érkezett az értesítés a Magyar Református Szeretetszolgálatnak a katasztrófáról, mert egy nemzetközi rendszerben regisztrálták szervezetünket, innen kaptuk az értesítést. Az egyház vezetősége szerda reggelre határozatot hozott a Haiti misszióról, közben elkezdődött az út megszervezése, a csapat összeállítás. Több lehetőség adódott, de végül egy öt fős csoport indulhatott a földrengés sújtotta területre. Orvosaink segítenek a helyszínen, de a mentőkutyák és kutatók itthon maradtak mivel nem volt biztosított a szükséges eszközök biztonságos, időbeli elszállítása. Munkatársaink az utazás szervezése

alatt folyamatosan kapcsolatban voltak ENSZ-koordinátorral, valamint külföldi partner segélyszervezetekkel, akik hasznos információkkal látták el a csoportot.

A csoport egy hetet töltött a földrengés sújtotta Haiti fővárosában, Port-au-Prince-ben. Az első két napban a repülőtéren látták el a betegeket, később összefogva a német, angol és tajvani segélyszervezetekkel ideiglenes kórházat állítottak fel a belvárosban. Az utcai ellátópontban ötvenen dolgoztak azon, hogy ellássák azokat a betegeket, akiket a földrengés óta nem látott orvos. A városban nincs mentőautó, ezért szeretetszolgálatunk négy teherautót bérelt, ezekkel szállították az ENSZ kórházába azokat a betegeket, akiket műteni kellett. Mivel további segítségnyújtásra is nagy szükség volt a karibi szigetországban, ezért orvoscsoporthunk visszautazott Haitira, hogy az orvosi segítségnyújtáson túl, tapasztalataik alapján, újabb segélycsomagot állítsanak össze. Egy hétig látta el a sérülteket, betegeket a szeretetszolgálat második orvoscsoporthja. Első napjukon ugyanabban a sátorkórházban dolgoztak, amelyet az első csoportunk hozott létre külföldi segélyszervezetekkel közösen. Később megkaptak egy klinikát, amely a földrengés óta nem üzemelt, de csoportunk megnyitotta, és itt fogadta a betegeket. Orvosaink megállapítása szerint kevés olyan beteg van, aki úgy fordul hozzájuk, hogy a földrengésben szenvedett sérülését még nem látta el orvos. Inkább a sebek újrakötésére és fertőtlenítésre van szükség. Mivel orvosi ellátás gyakorlatilag nincs a főváros környékén, ezért a klinikánkat olyanok is meglátogatták, akik valamilyen betegségben szenvednek, ami semmilyen összefüggésben nincs a földrengéssel, de orvos híján nem volt, aki eddig ellátta volna őket. Sok csecsemőt és kisgyermeket vittek orvosainkhoz, akiknek sebhelyes volt az arca a fertőzéstől amiatt, hogy nem jutottak megfelelő táplálékoz, mert ha ételmet kaptak is, akkor a felnőttek koszos, szennyezett ételét ették babatápszerek helyett. A Szeretetszolgálat igazán hálás támogatóinak, akik jóvoltából Haitire a leginkább szükséges gyógyszereket és tápszereket tudtuk kijuttatni, amelynek értéke körülbelül hét millió forint. A felnőttek főként fertőzés és magas láz miatt keresték fel orvosainkat. Csoportunk két árvaházat is felkeresett, ahol orvosi segítséget nyújtottak a gyermekeknek, valamint gyógyszert és tápszert adományoztak az intézményeknek. A Bethesda Gyermekkórház gyógyszerekkel, orvosi fogyóeszközökkel és saját orvosának kiküldésével támogatta a Haiti missziót.

További munkájukra kérem Isten áldását!

Varga János

A bábéli nyelvzavar

A vízözön után, más ember nem élt a Földön, mint Noé és családja. Őtőlük ered tehát az emberiség minden népe. De ha testvér volt a három fiú, hogy lehet, hogy a tőlük származó népek nincsenek jóban? A népek eredete és viszonya izgatja a bibliai szerzőt, amikor összeállítja Noé nemzetségtábláját. Kánaániak, amoniták, edomiták voltak a népek az Ígéret Földjén, ahová a zsidók beköltöztek. Ezeket a nemzeteket meghódították az asszírok, babiloniak. A népek tehát viszálykodnak, háborúznak. Az emberi faj egységes, hiszen három testvértől ered, Noé három fiától, Szem, Kám, Jáfettől. De akkor honnan ered a népek sokszínűsége? – teszi fel a kérdést a bibliai író. A válasz az, hogy Isten teremtő parancsa nyomán bontakoznak ki a népek. Egységes az emberiség, mert minden ember Isten képmása. Minden népre gondot visel Isten, bár Izraelt kiválasztotta. Most nem a testvériség dominál a népek viszonyában, hanem a szolgaság, leigázás, ez az ember uralomra törő akarata miatt van, amely felbontja Isten rendjét.

A következő történet a Bibliában, hogy Noé szőlőt telepít. A szőlő a Szentírásban a béke, áldás, öröm jelképe. Noéval is előfordult, ami mivelünk is megeshet néha, nevezetesen, hogy bizony túl sokat ivott. A civilizáció vívmánya az ellenkezőjére fordult. Ezt akarja jelezni ez a kis epizód. Noé bizony meztelenül feküdt a sátrában, ittasan, amikor a fia, Kám ezt meglátta. Behívta a testvéreit, megmutatni, hogy mi történt, ahelyett, hogy szemérmesen eltitkolta volna apja gyengeségét. A meztelenség a Bibliában az emberi méltóság elvesztését, meggyalázását jelenti. És nemcsak a Bibliában, hanem a mi mai erkölcs nélküli világunkban is, hiszen gondoljunk csak bele, hogy még az orvos előtt sem vetkőzünk le szívesen, pedig az már igazán szükséges, hogy egészségünket megőrizzük. A gyerek feladata, hogy megmentsen a kínos szituációtól a szüleit, így a meztelenségtől is. Kám, Kánaán apja, az ellenkezőjét teszi. Ezért Noé, átkot mond ki rá. Míg a másik két fiúra áldást mond. Mindez persze csak a jelképes történetben esik meg így. Ennek célja, hogy megmagyarázza, hogy a Kám fiától származó kánaániak miért vannak hátrányban a saját földjükön, a

zsidókkal szemben. Hát az átok miatt. Az áldás és átok meghatározza a fiúk jövőjét. Azért szolgálnak az óslakosok a később idevándorolt zsidóknak, mert ez Isten üdvözítő akarata.

Noé az új emberiség eredője, az új Ádám. Összekapcsolja a világkorszak két periódusát. Az üdvtörténet folytonosságának záloga. A népek ellenségeskedése leírásnál, Nimródot állítja az író az erőszakos, hódító mezopotámiai uralkodó típusaként az olvasó elé. Kiváló vadász volt Nimród a Biblia szerint, ez a királyok sportja volt. A király feladata, hogy megsemmisítse az ellenséget, vadállatot, amely a népet fenyegeti. A vadászat gyakorlat volt a háborúra. Tehát az író burkolt formában céloz Nimród hadászati valójára.

A következő történet a Teremtés könyvében, a Bábéli torony építéséről szóló. Ez a történet az ember öntörvényűségét jelképezi, az Isten ellenes vágyát. A toronyépítést az ókori keleten zikkuratnak hívták. A régészek feltárták zikkuratokat a mai Irak területén. A elbeszélés azzal a kijelentéssel kezdődik, hogy a Föld akkor még egyajkú volt, tehát egy nyelvet beszélt az emberiség a Babel tornya felépítése előtt. Pedig a népek táblája szerint már létezik a népek sokasága, amely népek szétszóródtak a Földön, tehát feltételezhető, hogy saját nyelvük is van. Azzal az állítással, hogy az emberek azonos nyelvet beszéltek, azt fejezi ki a szerző, hogy az emberiség a létszáma megnövekedése ellenére is egységes volt. Az ókori asszír királyi felirat „egyajkúvá tenni” kifejezése is annyit tesz, hogy a különböző népek, akiket meghódítottak, vallásilag, gazdaságilag, politikailag együvé tartoznak. Tehát

nem konkrétan úgy kell érteni, hogy mindenki pl. héberül beszélt volna, hanem úgy, hogy egy akaratot voltak akkor, amikor Isten törvényei szerint éltek. A Bábéli torony gigantikus építkezése, tervszerűsége, összmunkát igényel. Az egységes akaratot a nyelv hangolja össze. Amikor az emberek már nem engedelmességek Istennek, úgy érezték, hogy nem Isten kegyelméből képesek az alkotásra, hanem saját erejükből. Isten így feleslegessé is válhat. Visszatérhet az Édenkert kísértése „olyanok lesztek, mint Isten”. Isten összezavarja az építkezők nyelvét, hogy ne tudják

véghezvinni a tervüket. Ezzel a tettel Isten nem a saját nagyságát félti, mert azt a teremtmény nem veszélyeztetheti. Ha össze is fognak az emberek, akkor is Istentől függenek. Isten azt érzékelteti a nyelvek összezavarásával, hogy az összhang a Teremtővel megszűnt. A különféle nyelvű nemzetek ezután szétszóródtak, de a szétszóródás nem térbeli, hanem egzisztenciális, szétszakadt állapot. A torony azért kapta a Bábéli nevet, mert a héber balal szó, összezavartat jelent.

Noé fiának, Szemnek a leszármazottja Ábrám, későbbi névváltozata szerint Ábrahám. Ábrahámot azt kérte Isten, hagyja el hazáját, szüleit és vándoroljon, de egyelőre még nem említi hová, az majd út közben derül ki. Ha ezt megteszi, új hazát kap, sok utódot, és áldást. Ábrahámot azért hívjuk a hívők atyjának, mert ő hallgatott először Isten szavára. Ábrahám meghívásának egyetemes távlata van „Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége.” Ábrahám, Izsák, Jákob pátriárkák személyében kiemelni a tipikusakat a szerző, ezért könnyen azonosulhatunk velük. Ábrahámot követésre méltó példaszerű hite, fiát, Izsákot is feláldozta volna. Ábrahám a hit által igazult meg. Szent Pál apostol is kiemeli ezt a kritériumot később. A pátriárkák története nem életrajz, nem így kell olvasni. A pátriárkákról szóló hagyományt az idők folyamán újraértelmezték, ilyen formában került a Teremtés könyvébe. A pátriárkák mindegyike alapított egy szentélyt. A róluk szóló legendákat, hagyományokat, a szentélyek őrizték. A legendakörök először csak szóban hagyományozódtak át, majd összekapcsolódtak, és leírták a története-

ket. Az Ábrahám történetek egy része megismétlődik Izsáknál. Például mindkét pátriárka feleségét idegen király akarja elragadni. Ábrahámotól, Sárát, Abimelek, Gerár város királya. Izsáktól, Rebekát, szintén Abimelek. A Káldeai Úrból származik Ábrahám családja. A káld egy arám törzs. Az Ábrahám történetben szereplő személyeknek, például Terach, Náchor, valóságosan létező városnevek voltak az ókori Mezopotámiában. A pátriárkák az Istent, Atyáink Istene néven szólították meg. Mózesnek nyilatkoztatta ki Isten a nevét, JHWH, amelyet Jahvének ejtünk. Az Él isten nevet a zsidók a kánaániaktól vették át, jelentése Mindenható.

Ábrahámot 75 évesen szólította meg Isten. A mi szemünkben egy 75 éves ember már elég idős. Az én 76 éves édesapám is azt mondta nekem, hogy ő már bizony öregember. Tiltakoz-

tam, XVI. Benedek pápát felhozva példának, akit 78 éves korában választottak meg az Egyház fejévé, tehát ekkor kezdődött el számára egy új élet, új feladattal. Így volt Ábrahámval is, mert Isten nem a nyugdíjintézetek eszével gondolkodik. Megbízta Ábrahámot, hogy a világ akkori kultúrcentrumából, Úr világvárosból költözzön el. Ábrahám ezt meg is tette. Eltelt 11 év, és még mindig nem teljesedett Isten ígérete. Se új haza, se nagy család. Késik Isten áldása? Ábrahám nem türelmetlenkedett, de Sára igen. Neki gyerek kellett, méghozzá mindenáron. Gondolta, hogy majd ő segít Istennek beteljesíteni a jóslatot, és emberi számítás szerint, örökbe fogadott egy kisleányt, Izmaelt. Izmael Ábrahám gyereke volt egy szolgálólánától. Igen ám, de egy idő múlva féltékeny lett a fiúcskára és az anyjára, és elzavarta őket. Ráadásul mindenért Ábrahámot

okolta. Az apa engedett a felesége szeszélyének, és hagyta távozni gyermekét. Megígérte az Isten a szolgálólánának, látva ezt az igazságtalanságot, hogy nagy néppé teszi Izmael őseit. Ők lettek az arabok. Az örök riválisai a zsidóknak. Ezt érte el Sára, amikor emberi módon akarta megkapni, elintézni magának a megígért isteni ajándékot. És ezt érte el Ábrahám, amiért engedett a felesége pillanatnyi idegállapotának. A rózsabimbó örömet, szépséget ígér, mint egy kibontakozófélben lévő kapcsolat. Ha sietsz és szétfeszíted a rózsabimbót, soha nem lesz már egészséges virág. Ki kell várni, amíg természetes módon kivirul, különben lemondhatsz róla. Egy kapcsolatot sem lehet siettetni, mint ahogy a gyermekáldást sem. A továbbiakban meglátjuk majd, hogyan nyerik el a zsidók, az Ígért Földjét.

Papp Nóra

A Bazilita Harmadrendről

Szeretnél olyan ember lenni, aki empátiás, kedves, érzékeny társai gondjait? Aki meghallgatja a másikat, megérti hogy a környezetében élőknek mi a fontos, a másik mit miért tesz és hogyan érez? Akkor gyere el a bazilita szerzetesek harmadrendjébe! A szerzeteknek az első rend a férfiaké, másodrend a nőké, a harmadrend pedig a világiaké.

A harmadrendiek törődni szeretnének egymással és környezetükkel, csak egy kicsit jobban, több kegyelemmel, kellő figyelemmel. Mindehhez Isten segítségével szükséges, amit a Szentlélektől kérnek a szentségek által. Ezért ajánlott a bazilita harmadrendiek számára a heti szentáldozás, havi gyónás. Mindig szem előtt tartják az üdvösségüket, ezért az életüket illetően egy alapvető döntést hoznak, azt, hogy Istennel élnek le azt.

Ezért tesz ünnepélyes ígéretet a harmadrendi a templomban. Felajánlja magát Istennek, és minden Istentől kapott tehetségét a közösség javára fordítja. Meghatározott célra imádkozik, a napi szokásos imaórákon kívül. Ez a rendszeres imaélet, nem engedi a lelket ellankadni, hanem rákényszeríti a folytonos elmélkedésre. Rendszeresen részt vesz lelkigyakorlatokon, lelki olvasmányokat forgat.

A harmadrendi a családjában, munkahelyén, saját környezetében éli krisztusi életét, igyekszik jobbra alakítani a világot. Meghatározott időközönként összejönnek kis csoportokban a harmadrendiek, az ígéretet egy éves próbaidő után tehetik le. Ilyen csoport alakult már többek közt Debrecenben, Hajdúdorogon, Nyíregyházán, Máriapócon, Szegeden. A közösség a Bazilita Harmadrendi Értésítő című kiadványban ad tájékoztatást életéről és tevékenységéről. Törek-

szünk rá, hogy a szekularizmusnak, pluralizmusnak ellent állva, a régi népegyházi életet hozzuk vissza a világba, Nagy Szent Bazil püspök életelveit megismertessük a környezetünkkel.

Nagy Szent Bazil szerint a társadalomban a gyengébbeknek látszó tagok sokkal szükségesebbek, mert azért alkotta őket Isten, hogy a tagok törődjenek egymással. Tehát a gyengének, elesettnek, fogyatékosnak is helye van a világban. Minden ember élete Isten kifejezett szándékából jött létre, és nem véletlenül, tehát feladatunk van, hogy szolidaritást mutassunk egymás iránt. Ezért értékelik a legtöbbször a harma-

drendiek is a szeretetteljes kapcsolattartást. A bazilita szerzetesek Nagy Szent Bazilról kapták a nevüket. Nagy Szent Bazil a Kr. utáni 4. században élt. Előkelő ügyvédi családból származott, bár nagyszüleit még üldözték a Római birodalomban a keresztény hitükért. Bazilnak püspök volt a nagybátyja, két szent püspök testvére, szentté avatták az édesanyját, húgát is! Az iskolában barátkozott össze Nazianszi Gergellyel, akit szintén szentté avattak.

Bazil körutat tett Egyiptom, Szíria, Palesztina remetéi közt, mielőtt megalapította volna saját szerzetesi közösségét. Nagy Szent Bazil szerzetesei abban különböztek az előbb említett remetektől, hogy nem magányosan, hanem közösségben éltek, vagyis cenobita életformában, mert az összes isteni parancsot csak sok ember teljesítheti közösen. Egy ember nem kaphat meg minden lelki adományt, többen pedig, egymás javára gyümölcsöztethetik. Az alázatosságot és türelmet csak közösségben lehet megtanulni. Nagy Szent Bazil Cezárea püspöke lett.

Bazil szerint a szerzetesi élet célja az Istennel való egyesülés. Ez úgy érhető el, ha teljesen elszakadunk a világtól. Akkor hogyan egyeztethető össze az alapító szándéka a világban élő harmadrendiekkel? Úgy, hogy a világ eredendően nem rossz és nem elvetendő, csak a túlzott ragaszkodás a káros bizonyos világi dolgokhoz. A harmadrendiek tevékenyen gyakorolják az irgalmasság testi és lelki cselekedeteit.

Papp Nóra

2010. január 10-től Pécs Európa Kulturális Fővárosa

Ezen alkalomból képes összeállításunkkal szeretnénk felhívni olvasóink figyelmét az ezeréves székesegyházban található csodás alkotásokra.

II. János Pál pápa bronz mellszobra

Az András Károly festette Szent Péter apostol életét ábrázoló, vagy a Beckerath Mór Szent Pál apostol életét ábrázoló képekre. A Jézus Szíve és a Corpus Christi kápolnákra, melyeket Lotz Károly fal-festményei díszítenek. A Mária kápolnában és a Szent Mór pécsi püspökről elnevezett kápolnában Székely Bertalan világhírű falképeire, amelyek a magyar történelem és Szent Mór püspök életének eseményeit ábrázolják.

A Bazilika kincstárából való oltár

A kincstárban található a felbecsülhetetlen értékű epitáfium, amelyet Eckert Józsefné leírása alapján mutatunk be olvasóinknak. 16. század második felében készült Németalföldön. Anyaga: alabástrom. 21 évig dolgozott a mester a munkán. Miután elkészült, a megrendelő család nem volt hajlandó kifizetni a horroros összeget, így a Rómában tartózkodó Eszterházy Pál László vásárolta meg. Pécs püspöke lett, így került ide a kő. Félkörívben 2 nő látható, egyik kezében egy könyv, másikban horgony található, melyek a hitet és a reményt szimbolizálják. A képmező ötös felosztású: 1. bűnbeesés-szigorú szeretet;

Epitáfium

Szent István felajánlja az országot Máriának

Piéta

Püspöki szék a szentélyben

Dulánszky Nándor püspök

retet. A kúp alatt lévő 4 gömb, a 4 erény szimbóluma: okosság, szigor, mértékletesség és kitartás. Aki képes így élni, annak a szeretete győzni fog (ezt az ég felé törő kúp szimbolizálja).

Az attempom lejárati lépcsőinél Zala György szobrászművész domborművei láthatók. A templom előtti tér alatt a pécsi ókeresztény

2. anyagi üdvözléstartozatos vagy méltóságos szeretet; 3. Jézus bemutatása a templomba-tévelyen szeretet; 4. keresztrefeszítés-megváltó szeretet; 5. menybemenetel-dicsőséges szer-

sírkamrákra is feltétlenül időt kell szakítani. A IV. század végén épült az Ókeresztény Mauzózeum. Az I. számú Péter-Pál sírkamra talán a legismertebb pannóniai ókeresztény építmény. Az 1600 éves pécsi ókeresztény temető, mely Rómán kívül Pécsen maradt fenn a legnagyobb és legjobb minőségű ilyen típusú korai keresztény együttes, melynek értékét növeli, hogy a IV. században emelt kultikus épületek olyan állapotban maradtak meg, amilyenben a népvándorlás korában voltak.

Gréczy László

Kincstár

Régebbi számaink telefonon megrendelhetők postai utánvétellel.
 Telefon: 221-1524 vagy mob: 06-70-244-0240 Interneten is fogadunk megrendeléseket:
www.szentkereszt.hu Email: szentkereszt@szentkereszt.hu

Előfizetési megrendelő

Előfizetésben megrendelem a Szent Kereszt című Magazint példányban.

Előfizetési díj: 1/2 évre 1350 Ft (3 lapszám)
 1 évre 2700 Ft (6 lapszám)

Megrendelő (előfizető) neve:

Cím:

Kézbesítési cím:

(csak akkor töltsd ki, ha a megrendelő címe nem azonos a kézbesítési címmel)

.....
 aláírás

A megrendelő lapot a következő címre borítékban szíveskedjenek feladni:

Veritas Invest Zrt.
 1142 Budapest
 Erzsébet királyné útja 86.

F e l h í v á s

Az elesett, önhibájukon kívül elszegényedett emberek ritkán kérnek segítséget. Inkább éheznek, nélkülöznek, gyógyszerek nélkül lábadoznak, semhogy valaki terhére legyenek. Rajtuk – és főként a szegény, rossz anyagi körülmények között nevelkedő – kíván segíteni, élelmiszer- és gyógyszersegélyekkel a

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY
SEGÍTSE ÖN IS A MUNKÁNKAT!

Támogassa adója 1 %-val kiemelten
 közhasznú alapítványunkat!

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY
 OTP Bank 11714006-20385251

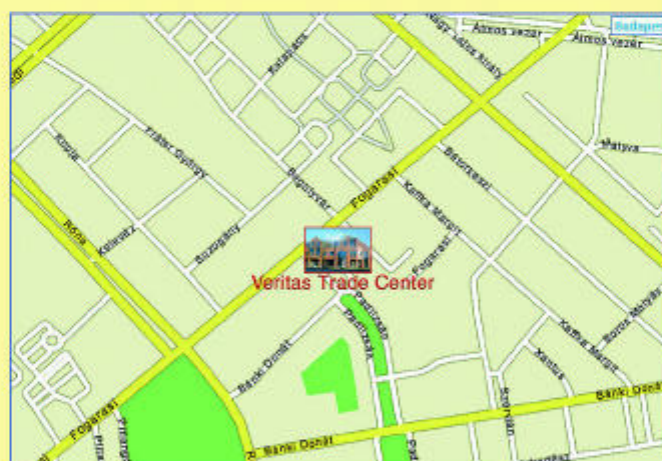
Adószám: 18161980-1-42

Támogatóink, a támogatás mértékének megfelelő terjedelemben, hirdetésüket is elhelyezhetik a Szent Kereszt Magazinban.

A Veritas Trade Centerben **üzletek és irodák bérelhetők** **Budapest, XIV. kerület, Fogarasi út 45–47.**

földszint
bankfiók
autószalon
gyógyszertár
pizzéria
– **1 szint**
raktár, garázs
music pub

I. emelet
üzletek
szépségszalon
fitness szalon
tetőtér
irodák
orvosi rendelő
raktárak

VERITAS TRADE CENTER bérleti díjak

Pinceszint 10–15 EUR/nm/hónap, Földszint 15–20 EUR/nm/hónap
I. emelet 10–15 EUR/nm/hónap, Tetőtér 10–15 EUR/nm/hónap
Garázs beállóhely a pinceszinten 120 EUR/db/hónap
Rezsi költség (becsült) 4 EUR/nm/hó